శివలీలావిలాసము

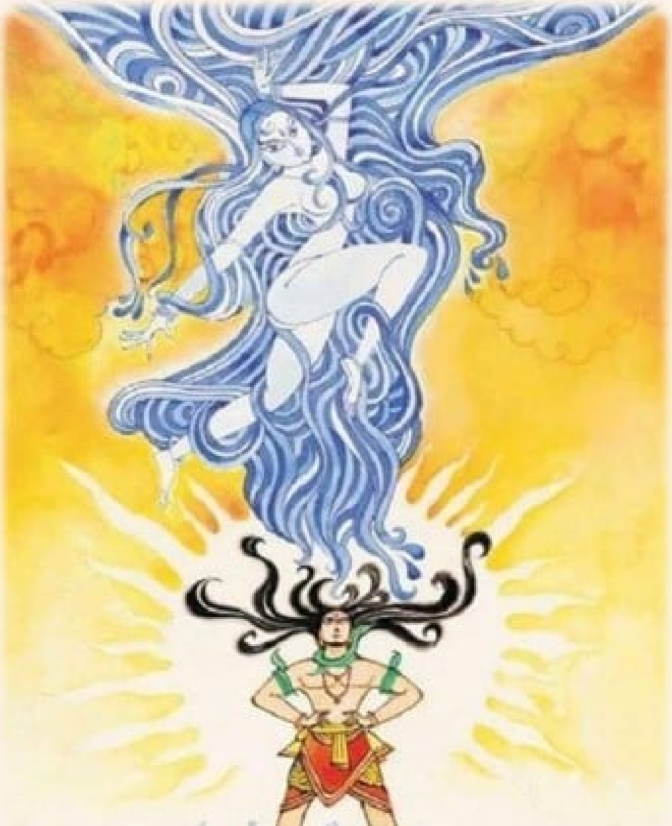

కూచిమంచి తిమ్మన

శ్రీరస్తు

శివలీలావిలాసము

కూచిమంచి తిమ్మకవికృతము

చెన్నపురి:
వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రులు అండ్ సన్స్ వారిచే
బ్రకటితము.
1921

All Rights Reserved.

Printed By
V. RAMASWAMY SASTRULU & SONS
at the "Vavilla" press
MADRAS-1921.

శ్రీరస్తు

శివలీలావిలాసము

ప్రథమాశ్వాసము

ఇష్టదేవతాప్రార్థనము

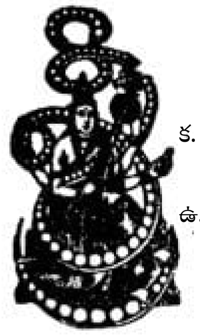

నగజాఘన స్తనవిస్ఫృత్వరసంకుమదైణనాభిసం
కానిశవాసితస్ఫుటభుజాంతరుఁ డిందుసుధాపయస్సదృ
గ్భానుతకీర్తి పీఠపురకుక్కుటలింగమహాప్రభుం డశే
షానతభక్తపాలనపరాయణుఁ డీవుత మా కభీష్టముల్. ||1||

క. మగనిసగమేన నెలకొని, ముగురంబలయందు నాదిమూలం బగుచున్
జగ మేలు సర్వమంగళ, జగమే లిడుఁగాత మాకు సమ్యక్కరుణన్. ||2||

ఉ. శ్రీరమణీరమేశ్వరులఁ జిత్తమునం గదియించి భారతీ
సారసగర్భుల న్మిగుల సంస్తుతిఁ జేసి మతంగజాననున్
సారెకుఁ గొల్చి దెందులురిసత్కులపావను లింగనార్యు నిం
పారఁ దలంచి మున్నిటిమహాకవుల న్భజియించి వేడుకన్. ||3||

కవివంశాభివర్ణనము

సీ. కౌండిన్యగోత్రవిఖ్యాతుండఁ గూచిమంచ్యన్వయాంభోధినీహారకరుఁడ
గంగనమంత్రిశేఖరునకు నంగనామణి యగులచ్చమాంబకును సుతుఁడ
బహుకార్యనిర్మాణబంధురప్రతిభుండఁ గుక్కుటేశ్వరకృపాకూరలబ్ధ
సత్కవితామహాసామ్రాజ్యభారధౌరేయుఁడ బుధజనప్రియచరితుఁడ
తే. దెందులురి లింగనారాధ్య దేశికేంద్ర, దత్తమాహేశ్వరాచార్యవృత్తిరతుఁడ
గందరాడఘనగ్రామమందిరుండఁ, దిమ్మకవిచంద్రుఁ డను జగద్వినుతయశుఁడ. ||4||

సీ. ప్రౌఢి మై రుక్మిణీపరిణయంబును సింహశైలమాహాత్మ్యంబు నీలపెండ్లి
కథయును రాజశేఖరవిలాసంబును నచ్చతెనుంగురామాయణంబు
సారంగధరనరేశ్వరచరిత్రంబు సప్తార్ణవసంగమాహాత్మ్యకంబు
రసికజనమనోభిరామంబు లక్షణసారసంగ్రహమును సర్పపురస
తే. మంచితక్షేత్రకథనంబు మఱియుఁ బెక్కు, శతకదండకసత్కృతుల్ ప్రతిభఁ గూర్చి
యుల్ల మలరారఁ బార్వతీవల్లభునకు, భక్తి నర్పణఁ జేసినభవ్యమతిని. ||5||

వ. ఇట్టి నేను మదభీష్టదైవతం బైనకుక్కుటేశ్వరశ్రీమన్మహాదేవునకు నంకితంబుగా
మఱియు నొక్కప్రబంధంబు రచింపం దొడంగి. ||6||

షష్ఠ్యంతములు

క. సర్గాపసర్గఫలదని, సర్గునకున భర్గునకుఁ బ్రశమితమహాంహో
వర్గునకు సూరినతస, న్మార్గునకు మనోజ్ఞసాను మద్దుర్గునకున్. ||7||

క. అంభోజాసనమదసం, స్తంభునకున్ శంభునకు నుదంచితకరుణా
రంభున కఖిలావనసం, రంభునకు మందితమౌనిరాడ్డింభునకున్. ||8||

క. సర్వసుపర్వకదంబక, పూర్వునకున్ శర్వునకును భుజబలలీలా
ఖర్వునకు శమితయమరా, డ్గర్వునకు మహోక్షరాజగంధర్వునకున్. ||9||

క. బాణాదిభక్తజనసం, త్రాణునకున్ స్థాణునకు నుదంచదుదన్వ
త్తూణునకు సరసిజేక్షణ, బాణునకున్ సత్యవాక్యపరిమాణునకున్. ||10||

క. సామజదానవదర్పవి, రామునకున్ సోమునకును రజతమహీభృ
ద్ధామునకుఁ గోటిదినకర, ధామునకు మహోగ్రసమరతలభీమునకున్. ||11||

క. పురదైతేయస్మరసం, హరునకు హరునకు నిరంతరాత్యంతదయా
పరునకుఁ బీఠాపురమం, దిరునకు శ్రీకుక్కుటేశదేవవరునకున్. ||12||

వ. సమర్పణంబుగా నారచియింపం బూనిన శివలీలావిలాసం బనుశృంగారరసప్రబం
ధంబునకుం గథావిధానం బెట్టిదనిన. ||13||

కథాప్రారంభము

గీ. హస్తిపురమున నొక్కనాఁ డర్జునుండు, భీష్ముఁ గన్గొని మ్రొక్కి సంప్రీతిఁ బలికెఁ
దాత ని న్నొక్కపుణ్యకథాప్రసంగ, మడుగఁ గోరెదఁ గృపతోడ నాన తిమ్ము. ||14||

క. నీ వెఱుఁగనిపుణ్యకథల్, క్ష్మావలయమునందు లేవుగద యేవైనన్
భావింపఁగ నఖిలజగ, త్పావని యగుగంగమహిమఁ బ్రతిభం జెపుమా. ||15||

ఆ. శివుఁడు గంగ నేల శిరమున నిడుకొనె, గంగ విష్ణుపాదకమలమున జ
నించు టెట్లు తాత నిక్కంబుగా నిది, తేఁటపడఁగ నాకుఁ దెలుపవలయు. ||16||

వ. అదియునుం గాక. ||17||

గీ. గంగఁ గొందఱు జాలరికన్నె యనుచు, నెన్నుచుండుదు రమ్మాట యేర్పడంగ
వినఁదలంచెద నమ్మహావేణి కీవు, కూర్మిపట్టివి గద లసద్గుణకలాప. ||18||

గీ. అనిన గాంగేయుఁ డప్పాండుతనయుఁ బలికె, వత్స నే మున్ను నారదువలన విన్న
తెఱఁగు నీ కిప్పు డెలమితో నెఱుఁగఁ జేతు, నింపు దైవార విను మని యిట్టులనియె. ||19||

ఆ. మొదలఁ గమలగర్భుఁ డుదకంబుల సృజించి, వీర్య మందులోన విడిచె నది స
హస్రకరనిభప్రభాంచిత మై హిర, ణ్యస్వరూప మైనయండ మయ్యె. ||20||

వ. అయ్యండంబునందుఁ జరాచరాత్మకం బైనసకలప్రపంచంబు సృజియించి వృద్ధిఁ
బొందింపుచుండె నంత. ||21||

గీ. మూషికాసురుఁడను సురద్వేషి యొకఁడు, దూఱి యయ్యండమున కొకతూటు వొడిచె
నందువలన మహోదకం బద్భుతంబు, మీఱఁ బెనువెల్లియై చొచ్చి పాఱుచుండె. ||22||

క. ఆవెల్లి జగము లన్నియు, వేవేగ న్ముంచి జంతువితతికి నెల్లన్
వావిరి నుపద్రవంబుం, గావింపుచు నున్న నీలకంతుఁడు పేర్మిన్. ||23||

గీ. జగదుపద్రవశాంతికై తగిలి మున్ను, కాలకూటంబుఁ గంఠభాగమున నిడ్డ
చందమున నమ్మహాంబునిర్ఝరము నెలమి, దనజటాజూటవీథి నందముగఁ దాల్చె. ||24||

గీ. అపుడు గంగ మహేశుజటాగ్రవీథి, బట్టఁజాలక యుప్పొంగి పైకిఁ బొరలి
ఘనతరంగిణి యై దూఱి కమలజాండ, వివరమున బాఱఁ జగుదుపద్రవము గాఁగ. ||25||

గీ. హరియు నయ్యెడ మూషకాసురు వధించి, తనపదాంగుష్ఠ మబ్బిలద్వారసరణి
నునిచి నీ రాఁచె సందుననుండి యూఁట, యించు కాలోపలికిఁ బ్రవహింపుచుండె. ||26||

వ. ఆప్రవాహంబు సకలభువనంబులఁ బవిత్రంబుగా గంగాభవాని యేకార్ణవం
బుగ జగంబు లన్నియు ముంచి లోజంతుకోటిజలచరంబులక్రియ మించి
చెలంగి పొంగి. ||27||

క. తన కెదు రెవ్వరు లే రని, మునుకొని గర్వాతిరేకమునఁ బలికినన
వ్వనితారత్నము గనుఁగొని, కినుక మదిం బెనఁగొనంగ గిరిశుఁడు పలికెన్. ||28||

గీ. ఆఁడుదానవు నీ కిట్టు లబ్బురంపు, గర్వ మేటికి నాచేతఁ గమలసంభ
వాదులును మున్ను గర్వించి యడఁగి చనిరి, గర్వ మెంతటివారికిఁ గాదు సుమ్ము. ||29||

క. భూచక్రంబున కిప్పుడె, వే చని నీ వందు మత్స్యవిక్రయవృత్తిన్
ప్రాచుర్యంబుగ మనియెడు, నీచకులంబున జనించి నిలువుము చెలియా. ||30||

గీ. అనిన నళుకొంది గంగ యోయనఘచరిత, తప్పు సేసితి లొంగి నీదయ దలిర్పఁ
గాచి రక్షించు నన్నెదఁ గాఁక యిడఁగ, నిన్ను నెడఁబాసి క్షణమైన నిలువఁజాల. ||31||

క. నావుడు శంకరుఁ డిట్లను, నీ వటువలెఁ గొన్నినాళ్లు నిలిచిన పిదపన్
దేవత లెన్నఁగ నిన్నున్, దేవేరిగఁ బెండ్లియాడి తెచ్చెద మరలన్. ||32||

వ. అని పరమేశ్వరుం డానతిచ్చిన నట్లనె గంగాభవాని దాసకులకన్యాస్వరూ
పంబు ధరియించి భూలోకంబునకు వచ్చి పారావారతీరంబున మహేశ్వరుం
గురించి తపం బాచరింపుచుండె నంత. ||33||

సీ. శంఖదేవుం డనుజాలరిగేస్తుండు దనబంధువుల దానుఁ దవిలి యొక్క
నాడు దా నేలూరినగరంబునందుండి జలధికి వేఁటాడఁ జని యొకయెడఁ
దపమునేయుచు నున్న తరళాయతేక్షణఁ జిన్నికన్నియఁ జూచి చేరఁబోయి
తల్లి నీ వెవ్వరిదానవు కుల మెద్ది తలిదండ్రు లెవ్వారు కులము పేరు
గీ. నెద్ది తప మేల చేసెద విచట నిట్లు, సరసిజానన నాకు నీచందమెల్లఁ
తెలియజెప్పు మటన్న నక్కులికిమిన్న, యింపు దళుకొత్త నతనికి నిట్టు లనియె. ||34||

గీ. తండ్రి విను మేను గంగను దక్షహరుఁడు, నన్ను నొకకారణమున డెందంబులోని
నలిగి జాలారికన్నియ వై జనించు, మని శపించిన వచ్చి యి ట్లైతి జుమ్ము. ||35||

గీ. తల్లి యైనను విను మఱిఁ దండ్రి యైన, నీవె కా నింక నన్యుల నే నెఱుంగ
నెవ్విధంబున సాఁకెదొ హితముతోడ, ననిన ముద మంది యతఁ డిట్టు లనుచు బలికె. ||36||

గీ. అమ్మ నీ వేమి గోరిన నట్ల సేతు, గలవు మాయింట సకలభాగ్యంబు లిపుడు
రమ్మి నాతోడ మాభవనమ్మునకును, జీవనప్రాయముగఁ జూతుఁ జెలియ నిన్ను. ||37||

క. రావమ్మ భువనపావని, రావే నాముద్దుబిడ్డ రావె లతాంగి
రావే శుభఫలదాయిని, రావే జగదంబ యిపుడె రా నాతోడన్. ||38||

వ. అని యపుత్రకుండు గావునఁ బెన్నిధానంబు గన్న పేదచందంబున దైవంబు నా కిప్పు డిబ్బాలారత్నంబు నొసంగె నని పొంగి దానిం దోడ్కొని నిజగృహంబున కరిగి తనభార్య యగుచక్రమదేవి కప్పాప నొసంగిన నవ్వధూరత్నంబు. ||39||

ఆ. పెరుఁగుఁ బాలు జున్నుఁ బెల్లంబు నెయ్యి కొబ్బరి యనఁటిపండ్లు పనసపండ్లు
పిండివంట లిక్షుఖండంబు లోరెంబు, ప్రీతి యెసఁగ నొసఁగి పెనుచుచుండె. ||40||

వ. అట్లు పెనుచుచున్నయెడ. ||41||

ఉ. అంగదముద్రికావలయహారలలాటిక లెమ్మె నెమ్మెయి
స్రంగులు గుల్కఁ గ్రొందగటునాడెపుఁబావడసొంపు నింప మే
ల్బగరుగిల్కుటందియలు బాళిగ నంఘ్రుల ఘల్లుఘ ల్లనన్
గంగ యనుంగులం గలసి కౌతుకలీలలఁ గ్రీడసేయుచున్. ||42||

సీ. బొమ్మపెండ్లిండ్లు సొంపుగఁ జేసి గుజ్జనగూటియామెత లనుంగులకుఁ బెట్టు
బలితంపుటపరంజిపంజరంబుల నిడి చిలుకబోంట్లకు మేత లెలమి నొసఁగు
నాడెంపునెలజాలమేడలపై నిల్చి లీల మై తూఁగుటుయ్యాల నూఁగుఁ
బరువంపునెత్తావివిరిబొండుమల్లెకుం జాదుల నీ రెత్తి ప్రోది సేయు
గీ. బోటులను గూడి కిన్నెరమీటు నింపు, నాటుకొలుపుచు జిలిబిలిపాట పాడు
హాళి దైవారఁ జెంగల్వకేళికుళుల, నోలలాడుఁ జెలంగి యవ్వాలుగంటి. ||43||

వ. అట్లు క్రీడింపుచు దినదినప్రవర్ధమాన యగుచున్నంత. ||44||

సీ. నిద్దంపుసోగపెన్నెరులు వేసలికందె నెదఁ జిన్నిచన్నులు కుదురులెత్తెఁ
గనుదోయి నరసిగ్గుకలికిచూపు లెసంగె నూనూఁగునూఁగారు గాననయ్యెఁ
దావిమోవికిఁ గ్రొత్తతలిరుడాలు ఘటిల్లె జిలిబిలిపలుకుల మొలచె దీప్తి
నెమ్మొగంబున వింత నిగనిగజిగి పొల్చెఁ జిన్నారినగవులు చెంగలించె
గీ. నడలఁ గడలేనిమురిపెంబు గడలుకొనియె, మెఱుఁగుచెక్కులతళతళల్ దుఱఁగలించెద
గటిధరం బించుకించుక ఘనతఁ దాల్చెఁ, జెలికి లేజవ్వనము మేన మొలుచుటయును. ||45||

వ. అట్టి నవయౌవనారంభంబునఁ జీనిచీనాంబరానర్ఘమణివిభూషణసుగంధతాంబూలాదికంబులం దేజరిల్లుచుండె నంత. ||46||

సీ. సిరులకు మన్కి యై చిరసుఖాకర మైన కైలాసశైలశృంగంబునందు
మహనీయతపనీయమయసముద్దీప్తి నిశాకాంత మాణిక్యసౌధవీథి
నలువయు వెన్నుండు బలరిపు ప్రముఖదిక్పతులును సనకాదియతివరులును
నందీశగుహగజాసనభృంగిరిటవీరభద్రభైరవముఖప్రమథపతులు
గీ. దవిలి కొలువంగ గిరిరాజతనయఁ గూడి, యనుపమానర్ఘరత్నసింహాసనమున
నక్కజం బగుఠీవిమై నొక్కనాఁడు, హాళిఁ గొలువుండె రాజరేఖార్ధమౌళి. ||47||

వ. అయ్యవసరంబున. ||48||

సీ. మినువాక తెలినీరు నినిచినకుండికఁ బసిఁడిచాయలఁ గేరుపల్లజడలు
వెన్నెలనిగ్గును వెదచల్లు నెమ్మేను చక్కనిస్ఫటికంపుజపసరంబు

గాలి సోఁకిన మ్రోయుకడిదికిన్నెరవీణ యభినవమృదుసులకృష్ణాజినంబు
దట్టంపుగోపిచందనపుండ్రవల్లికల్ పసమించుకాషాయవసనములును
గీ. గలిగి భవభర్గ చంద్రశేఖర మహేశ, హర మహాదేవ సాంబ శంకర గిరీశ
యనుచు వేడుక నచ్చోటి కరుగుదెంచె, సారవిద్యావిదుం డైననారదుండు. ||49||

గీ. అ ట్లరుగుదెంచి దివిజసంయమివరుండు, భక్తి దైవార నమ్మహాప్రభునినగరు
సొచ్చి హెచ్చినవేడుక లచ్చుపడఁగ, గేలుగవ మోడ్చి యద్దేవిమ్రోల నిలిచి. ||50||

సీ. రాకేందునీకాశరమ్యగాత్రమువాని రమణీయఫణిభూషణములవానిఁ
గందర్పశతకోటిసుందరాకృతివాని డమరుత్రిశూలఖడ్గములవాని
సదమలదరహాసరసాననమువాని భసితాంగరాగవిభ్రమమువాని
సింధురాజినసమంచితనిచోళమువానిఁ గరుణాకటాక్షవీక్షణమువానిఁ
గీ. బ్రథితభువనోద్భుతోరువైభవమువాని, ఘనతరానందహృదయపంకజమువాని
సకలలోకాధిపతి యైనసాంబశివునిఁ, గనియె మునిమౌళి కన్నులకఱువు దీఱ. ||51||

క. అటువలెఁ బొడఁగని కేల్గవ, నిటలస్థలిఁ జేర్చి సంజనితకౌతుకవి
స్ఫుటదంతరంగుఁ డై య, జ్జటికులవల్లభుఁడు వాక్యచాతురి మెఱయన్. ||52||

సీ. భసితాంగరాగాయ భక్తానురాగాయ ఫాలేక్షణాయ తుభ్యం నమోస్తు
భర్మాద్రిచాపాయ భద్రేంద్రవాహాయ భయవిదూరాయ తుభ్యం నమోస్తు
భండనోద్దండాయ సుప్రతాపాయ భవ్యరూపాయ తుభ్యం నమోస్తు
భరతప్రవీణాయ భవనాయితనగాయ భద్రప్రదాయ తుభ్యం నమోస్తు
గీ. భావభవసంహరాయ తుభ్యం నమోస్తు, భవసరన్నావికాయ తుభ్యం నమోస్తు
భద్రచర్మాంబరాయ తుభ్యం నమోస్తు, భారతీశార్చితాయ తుభ్యం నమోస్తు. ||53||

వ. అని నమస్కరించి వెండియు. ||54||

సీ. జయజయ కైలాసశైలనికేతన జయజయ దేవతాసార్వభౌమ
జయజయ గిరితనూజాముఖాంబుజభృంగ జయజయ దైవవేశ్యాభుజంగ
జయజయ నిగమాంతసముదయసంవేద్య జయజయ భువనరక్షాధురీణ
జయజయ జలజతసంభవాండపిచండ జయజయ శాశ్వతైశ్వర్యధుర్య
గీ. జయ పురందరహరివిరించనముఖాఖి, లామరస్తోమముకుటాంచలాంచితాబ్జ
రాగమాణిక్యరోచిర్విరాజమాన, చరణపంకేరుహద్వేశ జయ మహేశ. ||55||

క. పరమేశ నిన్నుఁ బొగడఁగ, దరమే శేషునకు హరిపితామహబలసం
హరులకు సనకాదిమునీ, శ్వరులకు నొక్కింతయైన వర్ణింపంగన్. ||56||

సీ. మహిమ మీఱఁగ సర్వమంత్రరాజం బైనగాయత్రి కీవె పో నాయకుఁడవు
శ్రుతు 'లేకయేవరు ద్రో నద్వితీయ' యం చనిశంబు నిన్నెకా వినుతి సేయుఁ
బ్రత్యహంబును 'శివాత్పరతరం నాస్తి' యం చలర స్మృతుల్ నిన్నె తెలుపుచుండుఁ
బురుషోత్తమఖ్యాతిఁ బరఁగు వెన్నుఁడు వేయిరాజీవముల నిన్నె పూజ సేయు
గీ. జలజగర్భుండు మొదలగు జంతువులకుఁ, బతి వగుటఁ జేసి నీకె విశ్రుతము గాఁగ
బశుపతిసమాఖ్య చెల్లె నబ్బురము మీఱ, నిన్నుఁ గొనియాడ నెవ్వరు నేర్తు రభవ. ||57||

మ. కరికిన్ మర్కటకీటపోతమునకుం గాలాహికిన్ మూలపో
టరికిం జెంచుకొలంపుబత్తునకు వేడ్క న్మోక్షసామ్రాజ్యసు
స్థిరసౌఖ్యం బొనఁగూర్చి ప్రోచినకృపాసింధుండ వాహా భళీ
సరియే యాహరికుఱ్ఱవేల్పుదొర లెంచ న్నీకు శ్రీకంధరా. ||58||

గీ. శ్వేతుఁడు మృకండుసూనుండుఁ బ్రేతనాథు, చేతఁ గడ లేనియిడుమలఁ జిక్కి పొక్కి
నిన్ను శరణన్న జముఁ బడఁదన్ని వారి, కెన్నటికిఁ జావు లేకుండ నిడితి విభవ. ||59||

క. హరి తననయనాబ్జముతోఁ, దొరలఁగ నొకవేయివికచతోయజముల నీ
శిరమునఁ బూజించినఁ గని, యిరువుగ నాతనికిఁ జక్ర మిచ్చితివి గదా. ||60||

క. సురదనుజు లబ్ధిఁ దరువగ, గరళము ప్రభవించి జగము గాల్పఁగ దానిన్
సరగున గళమున నిడుకొని, పరిపాలించితివి గద ప్రపంచంబు శివా. ||61||

గీ. భైరవాకృతియును వీరభద్రమూర్తి, శరభసాళువరూపంబు సరవిఁ దాల్చి
నలినభవదక్షనారసింహులశిరంబు, లేపు మీఱంగఁ దునుమవె యీశ నీవు. ||62||

సీ. గడితంపుటపరంజిగట్టుసింగిణి విల్లు గాలిబోనపుఁదిండికాఁడు నారి
యీరేనుమేనుల నేపుచూపుల కోరి యార్మోఁడుతునియలై యలరు నరద
మిరుదుగ మొగములదొర తేరుపూన్పఱి పగటివేలుపు నేలబండికండ్లు
ప్రాబల్కుతుటుములు బలవారువంబులు తెరగట్టుమన్నియ తెగలుబంట్లు
గీ. గాఁగ దిగప్రోళ్లు బలితంపుఁగడిమిఁ గూల్చి, జగము నావడి యుడిపి నిశ్శంక నలరు
నీప్రభావంబు బుధులు వర్ణింపఁగలరె, భానుశతకోటిసంకాశ పార్వతీశ. ||63||

సీ. పులికరాసంబును బూదిగంధంబును బుఱియకంచంబును బునుకుపేర్లు
చిలువపుఱాసొమ్ములు చికిలిముమ్మొనవాలు కంకటికోడలేఁజింకకూన
పలుకుటందియలు చౌనంచనెమ్మొగములు మెట్టబిడారంబు వెట్టకన్ను
చేతికుత్తుక యాలపోతుటెక్కెంబును గ్రొన్నెలతలపువ్వు విన్నుదురము
గీ. గలిగి వెలుఁగొందు నీమూర్తిఁ దలఁపునందు, నిలిపి యేప్రొద్దుఁ గొలుతు న న్నెలమిఁ బ్రోవు
శత్రుబలభీమ దేవతాసార్వభౌమ, గిరిసుతానాథ నిఖిలనిర్జరసనాథ. ||64||

గీ. వేయినోళ్లను మఱి రెండువేలనాలు, కలు గలుగుశేషునకునైన నలుమొగముల
ప్రోడకైనను దరమె ని న్నొగడ నింక, వేయు నేటికి నను బ్రోవు విశ్వజనక. ||65||

గీ. అని నుతించుమునీంద్రు గని శివుండు, సారకరుణామృతార్ద్రసుస్వాంతుఁ డగుచు
నుచితపీఠాంతరమునఁ గూర్చుండఁజేసి, కుశల మడిగి యతిమధురోక్తుల వచించె. ||66||

క. మునివర సకలజగంబులు, ననివారణముగ జరింతు వచట నచట నీ
కనుఁగొన్నవింత లెల్లను, వినుపింపుము మారు వేడ్క విస్తరిలింగన్. ||67||

క. ఏయేజగములఁ జూచితి, వేయేదేశములు గంటి వేయేపురముల్
పాయక పొడఁ గాంచితి వీవు, డాయెడలం గలుగువార్త లచ్చుగఁ జెపుమా. ||68||

గీ. అనిన నారదుం డిట్లను నభవ సకల, భువనములఁ జూచుకొనుచు నేఁ బోయిపోయి
నవకుతూహలమహితమానసుఁడ నగుచు, భూతలమ్మున నేలూరిపురము గంటి. ||69||

సీ. బహురత్నవిరచితప్రాసాదములచేత రమణీయమణిగోపురములచేత
నిందిరాకరదివ్యమందిరంబులచేత సుకరకపోతపాలికలచేతఁ
దపనీయమయదేవతాధామములచేతఁ బటువజ్రసోపానపటలిచేత
భక్తశైలోన్నతప్రాకారములచేత దివిజేంద్రనీలవేదికలచేత
గీ. విమలపద్మాకరోద్యానసమితిచేత, గంధగజరాజధేనుసంఘములచేత
ధరణి సురముఖ్యసజ్జనోత్తములచేత, భవ్యగతిఁ బొల్చు నేలూరిపట్టణంబు. ||70||

చ. అసమశరోపమానసముదంచితవిగ్రహఁ గంటి నందుఁ గ్రొ
మ్మిసిమికడానిబంగరపుమించుల మించు పిసాళిమేసిరుల్
రసికమనోంబుజంబులకు రాగము గూర్పఁ గొఅంత లేనిమే
ల్పస నెలరారు నొక్కయెలఁబ్రాయపుజాలరికన్యకామణిన్. ॥71॥

ఉ. అన్నులమిన్నులం ద్రిభువనాంచితరూపవిలాసమాన్యలం
గన్నులఁ గంటిఁ గాని శశిఖండనమండన యెందునేని న
క్కన్నియవంటిసోయగపుఁగల్కిఁ గనుంగొను టే నిఱుంగ నో
యన్న గణింప శక్యమె మహాహికి దానికడిందియందముల్. ॥72॥

ఉ. కొమ్మలు సాటియే మరునికొమ్మకరఁబునఁ గ్రాలుజాళువా
బొమ్మకుఁ గమ్మవింటినెఱపోటరిక్రొవ్విరితోఁటలోని దా
నిమ్మకు నిమ్ముల న్వలచునిద్దపుసంపెఁగపూవుకొమ్మ కం
దమ్ములకెల్ల నిక్కడ యనం దగు జాలరిముద్దుగుమ్మకున్. ॥73॥

చ. కులుకుమిటారిగబ్బిచనుగుబ్బలసౌరు జగానిగారపుం
దొలుకరికార్మెఱుంగుల నెదుర్కొనుకొప్పుమిటారునిద్దపుం
గలికిపిసాళివాలు తెలిగన్నులతీరు గణింప మాయురే
యల కలకంఠకంఠి కలరారునోయారులు దానికుద్దియే. ॥74॥

సీ. చిన్నారిజాబిల్లి కన్నెగేదఁగిపువ్వు వెన్నెలతెలినిగ్గువన్నెలగని
తళుకుపుత్తిడిబొమ్మ తొలుకరిక్రొమ్మించు తలిరుజొంపపుమావిపలుకుచిల్క
చక్కెరలప్ప గొజ్జఁగినీటిపెనువాత కపురంపుబరిణి వెలగలువకొలను
వలపులదీవి జవాదినించినబావి కమ్మకస్తురిక్రోవి నిమ్మపండు
గీ. చికిలినిద్దంపుటద్దంబుపికిలిబెండు, మగువతలమిన్న వెలలేనిమానికంబు
నాఁగ నలరారు నయ్యేలనాగ బాగు, దెలుప శక్యంబె యేలాటివలఁతికైన. ॥75॥

సీ. సతిమోమునకు నోడి చందమామ కృశించి వెలవెలనై బైట వ్రేఁగుచుండెఁ
జెలిక్రొమ్ముడికి నోడి తొలుకరిమబ్బులు నిలువెల్ల విషమూని మలలు ముట్టె
నువిదపాలిండ్లకు నోడి బంగరుగిండ్లు కాఁకచే నుడుకుచుఁ గఱఁగఁబాఱెఁ
జేడికన్దోయికి నోడి బేడిసమీలు మిట్టిపాటున నేట బిట్టుపడియెఁ
గీ. దరుణినునుజెక్కులకు నోడి దర్పణములు, మైల వాటిలఁ గొంతఁ గన్మాసి యుండె
నేమి చెప్పుదు నఖిలలోకేశ నీకు, దానిసౌందర్య మెన్న నాతరము గాదు. ॥76॥

సీ. అలికులవేణిశైవలరోమవల్లరి సారసవదనకల్హారపాణి
కలహంసగామిని కచ్ఛపచరణాగ్ర మకరజంఘాలత శకులవదన
కలభోరుకాండ కోకపయోధరద్వయ సైకతజఘన కింజల్కరదన
కంబుకంధర వీచికావళి యావర్తనాభికావివర మృణాలబాహ
గీ. యగుచు భువనాభిరామవిఖ్యాతి నెపుడు, వెలయుచున్నట్టి యాఘనవేణితోడ
గరుడగంధర్వయక్షకిన్నరనిలింప, భుజగగజగామినులు సాటి పోలఁగలరె. ॥77॥

క. పొడవుగ నెగసి తళు క్కని, పొడ చూపి యదృశ్య మగుచుఁ బోవుమెఱుంగుల్
పడఁతుకనెమ్మేయిజిగి కెన, యిడఁగాఁ బోలవుగదయ్య యిందువతంసా. ॥78॥

సీ. ఇది కీలుఁజడ గాదు చదువుపల్కుహుమావజీరునివాఁడికటారు గాని
యిది నెమ్మొగము గాదు కొదమతుమ్మెదనారివిలుకానియద్దంపుఁబలక గాని
యిని కటాక్షము లౌనె చివురాకుబాకుసాధనుగానితూఁపుమొత్తములు గాని
యివి కుచంబులు గావు పూజిరానెఱజోదుమేలిబంగరుబొంగరాలు గాని
గీ. యిది వలపుకెంబెదవి గాదు మదనభూప, కరవిరాజితపద్మరాగంబు గాని

యనుచు రసికాగ్రణులు దనయవయవములఁ, బొగడ నెగడొందు నౌర యాచిగురుఁబోఁడి. ||79||

సీ. కలికివాల్గన్నులఁ దిలకించి చూచిన వెడవింటిదొరబాణవృష్టి గురియుఁ
గులుకుచు జిలిబిలితెలినవ్వు నవ్వినఁ గమ్మగప్రపుదుమారమ్ము గ్రమ్ముఁ
దొకతొక వెలయుముద్దులమాట లాడిన సాంసార విరితేనెసోన చిలుకుఁ
బుడమిఁ జక్కగఁ జూచి యడుగిడి నడిచినఁ బలితంపుఁగెంపురంగులు వెలుంగు
గీ. కచకుచకటిభరంబుచేఁ గౌను వడఁక, నూత్నచామీకరామూల్యరత్నఘటిత
కాంచికాఘటికాఘణంఘణలు సెలఁగ, దాసకులనారి మరునినిద్దపుఁగటారి. ||80||

ఉ. సుద్దుల కేమి నాపలుకు సూనశరాంతక చిత్తగింపు మ
మ్ముద్దియతళ్కుచూ పతనుమోహనశాతశిలీముఖంబుతో
నుద్దిడుకంగఁ బోయి మది నూహ యొనర్పఁగ నట్లు కానిచో
నద్దిర యెల్లవారిహృదయంబులఁ గాఁడి చనఁగ నేర్చునే. ||81||

ఉ. ఆలతకూన యాలలన యాలవలీదళకోమలాంగి యా
లోలకురంగశాబకసులోచన యామదచంచరీకనీ
లాలక యాసమగ్రతుహినాంశుమనోజ్ఞముఖారవింద యా
నీలకచాశిరోగ్రమణి నీకుఁ దగుం బెఱమాట లేటికిన్. ||82||

గీ. గంగ యనుపేరు దన కెసఁగంగ భువన, మంగళాకృతిఁ బొల్చునయ్యంగనాల
లామఁ గనుఁగొంటివేని యోస్వామి నీకు, నిరుపమానందసంసిద్ధి దొరకుఁ జుమ్ము. ||83||

గీ. అని మునీంద్రుఁ డెఱింగిఁప నభవుఁ డపుడె, కొలువు చాలించి యెల్లవారలను బోవఁ
బనిచి తనతోడ రాఁ గోరుపర్వతాధి, రాజపుత్రిక నంతఃపురమున నిల్పి. ||84||

సీ. జడలు చిక్కులు వాపి నడునెత్తి సిగ వైచి తావిసంపెఁగపూలదండఁ జుట్టి
నిటలభాగమున నున్నోలిబూదిరేఖయుఁ బూపకస్తురిచుక్కబొట్టు పెట్టి
వలువబంగరుశాలువలెవాటు గావించి మొలఁ బట్టుదట్టియమ్ముల బిగించి
నులిచి గాటెంపుమీసలు చక్క నవరించి బవిరిగడ్డము దీరువడఁగ దువ్వి
గీ. కేలఁ జారుకపాలంబు గీలుకొలిపి, మేన నవగంధసారంబు మెదిచి పూసి
గిలుకుపావలఁ దొడిగి యిగ్గిరిశుఁ డప్పు, డతిమనోహరజంగమాకృతి ధరించె. ||85||

వ. అట్లు జగన్మోహనోకారజంగమాకారంబు
ధరించి చనుదెంచి యేలూరి
మహానగరంబుఁ బ్రవేశించి తదంతికప్రదేశంబున నొక్కచోట. ||86||

మ. కనియె న్నీలగళుండు బిల్వబదరీఖర్జూరజంబీరచం
దనమందారలవంగచూతలవలీనారంగభల్లాతకీ
పనసాశ్వత్థకపిత్థతాలవటరంభానారికేళాదికా
వనిజాతానీశభాసమానము సరోవాపీవృతోద్యానమున్. ||87||

సీ. కలకంఠకులకంఠకాకలీధ్వానము ల్చెలఁగి దిక్వలయంబు చెవుడు పఱుప
శుకశారికాకదంబకమృదుస్వనములు జనుల కామోదంబు సంఘటింపఁ
బ్రమదనృత్యన్మత్తబర్హిణారావంబు లవిరతశ్రుతిపుటోత్సవ మొనర్ప
నవనవమకరందనందితేందిందిరగానము ల్చిరసుఖాకరము గాఁగ
గీ. ఘనమరాళారవంబులు గ్రమ్ముకొనఁగ, బంధురసుగంధగంధిలగంధవాహ
శాబకము లోలి నధ్వకశ్రమము దీర్ప, నతిమనోహరగతిఁ బొల్చె నవ్వనంబు. ||88||

వ. అందు. ||89||

సీ. తావులీనెడుగుజ్జుమావిమ్రాకులచెంతఁ బెనఁగొన్న గున్నసంపెఁగలసజ్జఁ
గపురంపుటనఁటిమోఁకల కంటి ప్రాఁకిన పరువంపుద్రాక్షపందిరులక్రింద
గమగమవలచు చొక్కంపుగొజ్జఁగినీట నేటఁజక్కెరకడ నిరువుకొన్న
బలితంపుఁజెంగల్వబావులక్రేవులఁ బన్నినచలువచప్పరమునీడ
గీ. నందముగఁ బొల్చునిద్దంపుఁజందమామ, జాలఁ గట్టినజాళువామేలితిన్నె
మీఁద మోదంబు దళుకొత్త మిక్కుటంపు, ఠీవిఁ గూర్చుండి జంగమదేవుఁ డపుడు. ||90||

వ. అయ్యవసరంబున. ||91||

సీ. కురులు చిక్కులు విప్పి కొప్పు విప్పుగ దిద్ది యసదుకస్తురిబొట్టు నొసలఁ బెట్టి
వలిపెచెంగావిపావడ చక్క సవరించి కళుకుబంగరుచేలఁ గటి ఘటించి
చిలుఁగుపైఠాణికంచెల గుబ్బలు బిగించి గణితంపువలిగమ్మగలప మలఁది
కలికికన్నుల మించుకజ్జలంబు ధరించి యలరుసంపెఁగదండ లరుత నించి
గీ. హారకేయూరకటకమంజీరకాంచి, కాంగులీయకకర్ణపత్త్రాదివివిధ
మణివిభూషణనిర్మలఘృణులు వెలుఁగ, గంగశృంగారలీలావృతాంగి యగుచు. ||92||

గీ. నెచ్చెలులఁ గూడి వేడుక లచ్చుపడఁగ, నొచ్చె మొదవనిహాళిమైఁ బెచ్చు పెరిఁగి
పచ్చవిల్కానిమేటిరా లచ్చి యనఁగ, వచ్చి చెచ్చెర శృంగారవనము సొచ్చి. ||93||

క. చొచ్చి ఝణంఝణుపునినదస, ముచ్చయరంభాసమానమోహనకటకో
ద్యచ్చరణసరసిరుహ యై, విచ్చలవిడిఁ బూలు గోసె వెలఁదులు దానున్. ||94||

చ. చిలుకలఁ దోలి కోయిలలఁ జిందరవందర గాఁగ నేలికే
కుల బెదరించి తుమ్మెదల గుప్పునఁ బాఱ నడంచి యంచలం
గొలకులఁ బాసి జక్కవలకు న్నిలరాయిలు చూపి పూఁబొదల్
వలఁగొని దూఱి కప్పురపువంతుల దాఁటి విహారలీలలన్. ||95||

గీ. కప్పురము రేఁచి లతికానికాయ మూఁచి, పాదపము లెక్కి తియ్యనిపండ్లు మెక్కి
సరసగతి డాసి తావిక్రొవ్విరులు గోసి, చెలులు పుష్పాపచయకేళి సలిపి రోలి. ||96||

సీ. కనకాంగి నీనాసికకు జోక యగుపీకఁ గనుపట్టుచున్నవి గంధిఫలులు
శుకవాణి నీవాతెఱకు సాటి యగుపాటిఁ దనరారుచున్నవి దాసనములు
ముకురాస్య నీగుబ్బలకు నుద్ది యగుబుద్ధి నిం పూనుచున్నవి యీడెపండ్లు
కలకంఠి నీనాభికకు సరి యగుమురిఁ బొలుపొందుచున్నవి పొన్నపూలు
గీ. ముగుద నీదంతముల కెన యగుపొగరున, మురువుఁ జూపుచు నున్నవి మొల్లమొగ్గ
లనుచు నన్యోన్యసరసోక్తు లాడుకొనుచు, ననలు గోసిరి సరసిజాననలు మొనసి. ||97||

ఉ. అప్పుడు జంగమేశ్వరుఁ డొయారము దద్దయు మీఱ వేడ్కతో
గుప్పున లేచి పాదములగుత్తపుఁబావలు మెట్టి లీల న
య్యెప్పులకుప్ప లున్నయెడు కుబ్బలరారఁగఁ జేరి కోరికల్
చొప్పడ మ్రోల నిల్చి మదిఁ జొక్కుచు నబ్బురపాటు వాటిలన్. ||98||

సీ. చిన్నారిమోమునఁ జిలుగుచెమ్మటఁ గ్రమ్మఁ గొనబాఱుపువ్వులఁ గోయుదాని
గడితంపులేయెండఁ గ్రాఁగిన నెమ్మెయి నీడల నందంద నిలుచుదానిఁ
దాఁటి పూఁబొదరిండ్ల దూఱుచో నడలిన క్రొమ్ముడి సవరించుకొనెడిదాని
గుత్తంపువలిగబ్బిగుబ్బచన్నులమీఁద నెలకొన్నసరు లిమ్ముకొలుపుదాని

గి. నీటుమీఱంగ జిలిబిలిపాటఁ బాడి, బోటులకు సంతసం బెదఁ బూచుదాని
వన్నియలకెల్ల మిన్నయై యున్నదానిఁ, జిన్నిప్రాయంపుజాలరికన్నెఁ గనియె. ‖99‖

చ. కని యెనలేనికూర్మి మదిఁ గ్రమ్మఁగ నమ్మగ మిన్నమిన్నకా
మనసిజరాజ్యలక్ష్మి యగుమానినిదగ్గఱఁ జేరి కోరికల్
బెనఁగొన నౌర యాకులుకుబిత్తరిగుత్తపునిండుగౌఁగిటం
దనివి సనన్ సుఖింపక నితాంతలతాంతశరార్తి యారునే. ‖100‖

క. అన్నుల నెందఱినేనియుఁ, గన్నులఁ జూచితిమి గాని గరుడాహిమరు
త్కిన్నరనరభామలు నీ, కన్నెలతలమిన్న బోలఁ గలరే యెన్నన్. ‖101‖

గీ. సకియనెమ్మోము పున్నమచందమామ, కలికికన్నులు వాలుగగండుమీలు
పొలఁతిచనుగుబ్బ లపరంజిబొంగరాలు, తరుణిచెక్కులు మృదునవదర్పణములు. ‖102‖

గీ. కలికి పదియాఱువన్నెబంగరుసలాక, గావలయు నెద్దిరా యట్లు గాక యున్న
నఖిలసంగపరిత్యాగు లైనయతుల, డెందములకైన నాస పుట్టింపఁగలదె. ‖103‖

చ. పగడము బంధుజీవకముఁ బంకజరాగము దాసనంబు లేఁ
జిగురును బింబికాఫలముఁ జెందిరముం దిర మొప్పు నిప్పుడే
ముగుదులమిన్నతియ్యనునుమోనికి సాటి యటంచు నెంచఁగాఁ
దగదుగదా తగం దగవుదప్పి వచించుట దోసమేకదా. ‖104‖

చ. మొలకమిటారిగుబ్బలును ముద్దులు గారు మెఱుంగుచెక్కులుం
దళుకుపిసాలిచూపులును దమ్మివిరి న్నిరసించుమోము క్రొం
దొలుగరిమబ్బులం దెగడుదోరపుఁగొప్పును గల్గి యొప్పు ని
క్కలికియలంతజవ్వనము గన్నులపండువ యయ్యె నద్దిరా. ‖105‖

సీ. గజనిమ్మపండుల గజిబిజి యొనరించి మాలూరఫలములఁ గేలిసేసి
తమ్మిమొగ్గలచౌకాట మెల్ల సడలించి క్రొన్ననబంతులఁ జిన్నఁబుచ్చి
కరికుంభములఁ దిరస్కారంబు గావించి యపరంజిగిండుల నపహసించి
పొన్నకాయలసారు సన్నగిలఁగఁ జేసి జక్కవకవ నెకసక్కె మాడి
గీ. మేలిరతనంపుబలుబొంగరాలఁ దెగడి, కనకధాత్రీధరేంద్రశృంగములఁ గేరి
లీల నలరారు నౌర మే లీలతాంగి, కులుకుసిబ్బెపువలిగబ్బిగుబ్బదోయి. ‖106‖

గీ. బాలికామణిపెన్నెరుల్ బారెఁడేసి, చేడియలమిన్నకన్నులు చేరెఁడేసి
కలికివలిగబ్బిగుబ్బలు గాఁతెఁడేసి, చేసి నడు మేల మాయంబు సేసె నజుఁడు. ‖107‖

చ. నిలుకడఁ గన్నకార్మెఱుఁగు నిద్దపుఁబల్కుల నేర్చుకొన్నక్రొం
దళుకుపసిండిబొమ్మ నెఱితావులు గాంచినమానికంబు చే
ష్టలుగల గుజ్జుమావి దిగఁజాఱిననిర్మలచంద్రరేఖ యా
యలికులవేణిసోయగ మయారె యొయారుల నెందుఁ జెందునే. ‖108‖

ఉ. అద్దిర నాకు దీనినెన రబ్బిన గొబ్బున గుబ్బదోయిఁ జే
కొద్దిగఁ బట్టి కౌఁగిటను గూర్చి నిగారపుమోవిసారెకు
న్ముద్దులు గొంచు మన్మథవినోదముల న్విహరింతుఁ గానిచో
నెద్దియు నామనంబున కొకించుక కోరికఁ దీర్ప నేర్చునే. ‖109‖

క. అని పలుకుచు మెల్లన య, వ్వనితామణిఁ జేర నరిగి వలపులు నిగుడన్
మనసిజమదసంహరుఁ డి, ట్లనియెన్ మృదువచనరచన లలరారంగన్. ‖110‖

క. ఎవ్విత వు నీవు దవ్వుల, బువ్వులఁ గోయంగ వచ్చి పొలుపారడులే
జవ్వనపుమేను గందఁగ, నివ్వనవీథిం జరింప నేమిటి కబలా. ॥111॥

క. కామునిఁబూజ యొనర్పన్, హైమవతీరమణునకు సమర్పణ యిడనో
గోముగఁ బా న్పలరింపనో, యెమిటి కీపూలు గోసె దిభరాడ్గమనా. ॥112॥

క. కొమ్మలను గూడి క్రొవ్విరి, కొమ్మలపై నిమ్ముమీఱఁ గూరిమిమరునా
లమ్ముల నెమ్మదిఁ ద్రిమ్మరు, తుమ్మెదలఁ గలంచె దిట్లు దోసము గాదే. ॥113॥

క. చెంగల్వలు వలెనో గొ, జ్జంగులు గావలెనొ మంచిచేమంతులు సం
పెంగలు వలెనో తెచ్చెద, శృంగారవతీలలామ చెపుమా నాకున్. ॥114॥

క. కొమ్మా కొమ్మా యిదె విరి, కొమ్మ కర మలసి సొలసి కోసితి నీకై
రమ్మా పూఁబొదరిండ్లకు, నిమ్మారఁగ మఱియుఁ గోసి యిచ్చెద నచటన్. ॥115॥

క. జిలిబిలిచెమ్మట మోమున, నలుముకొనం బొదలవింట నలసెద వేలా
వెలిపూసురటి న్విసరెద, నిలుమా యొక్కింతసేపు నీరజవదనా. ॥116॥

క. నను లాఁతివానిగా నె, మ్మనమునఁ దలఁపంగఁ జనదు మానిని వేడ్కన్
నునుగప్పురంపువిడె మిది, గొనుమా యనుమాన ముడిగి కువలయనయనా. ॥117॥

వ. అనిన నేమియు మాతాడక గంగ యూరకుండినఁ దత్సఖీజనంబు లజ్జంగమ
య్యం గనుంగొని యిట్లనిరి. ॥118॥

క. ఎవ్వఁడవు రోరి నీ విపు, డివ్విధమున నాము మీఱి యేకతను వనిం
బువ్వులఁ గోయుచు మెలఁగెడు, జవ్వనులం జెనకి పొదుపఁ జాగితివి భళీ. ॥119॥

క. ఏరా గారా మారఁగ, నారాటం బెత్తి హత్తి యబలలఁ జెనకన్
మేరా తీరా యూరక, పోరా పోరాము లుడిగి పొ మ్మెటకైనన్. ॥120॥

వ. అనిన వారివచనంబులు సరకుఁగొనక వెండియు జంగమేశ్వరుండు గంగం
గనుంగొని. ॥121॥

గీ. పువ్వుబంతు లొసఁగవే పువ్వుఁబోఁడి, చిగురుటాకైన నీగదే చిగురుఁబోఁడి
దండఁ గూరిచి యిడుము వేదండయాన, యనుచు మెల్లనె నర్మోక్తు లాడుకొనుచు. ॥122॥

సీ. కిన్నెర మీటి కన్గీటి సన్నలు సేయుఁ బకపక నగి యేలపదముఁ బాడుఁ
గెంగేలలాంతంబు గిరగిరఁ ద్రిప్పు లోఁ జొక్కుచు వెడవెడ మెక్కు మెక్కు
లింగ లింగ యటంచుఁ జంగువ దాఁటు మీసలు గీటు గడ్డంబుఁ జక్కఁదువ్వుఁ
గులుకుచు జిలిబిలిపలుకులఁ జెప్పు గామిడి యయి పైఁటకొం గొడిసి తిగుచుఁ
గీ. దివిరి బతిమాలి దిక్కులు దిరిగి చూచు, నవలి కరుగుదోఁ ద్రోవ కడ్డవడి నిలుచు
వలపు మీఱఁగఁ జెలిమరుల్ గొలుపుకొనుచుఁ, గోడెప్రాయంపుజంగమకులవిభుండు. ॥123॥

క. క్రొమ్మావికొమ్మచివు రదె, కొమ్మా కొంగేల నందుకొమ్మా యని మే
లమ్మాడుఁ జిలుగుపయ్యెదఁ, గ్రమ్మినవలిగుబ్బదోయిఁ గనుఁగొను వేడ్కన్. ॥124॥

వ. ఇత్తెఱంగున హొరంగునం జెలంగి మెలంగుజంగమపుంగవుం గనుంగొని యంగనా
మణు లిట్లనిరి. ॥125॥

క. మున్నెప్పుడుఁ గొమ్మలతో, నెన్నికగాఁ దిరిగినాఁడ వేమి బళా మేల్
కన్నెలవెంబడిఁ బడి కడు, మున్నటికెల మెలఁగె దిట్లు మోసంబుగదా. ||126||

క. కొంచక ము న్నెందటి భ్రమ, యించితివి గదా చెలంగి యీ వేసమునన్
మంచిది నీదత్తురము లో, కించుక మాయెడల సాగ వే లామాటల్. ||127||

సీ. కరతాళగతు లెసంగఁగఁ దందనా ల్వాడి చొక్కుచుఁ జిందులు ద్రొక్కె దేమి
కిలకిల నగుచుఁ గన్గీట సన్నలు సేసి వలిపువ్వుఁబొదలకుఁ బిలిచె దేమి
గరుపంపుఁజిన్నరాగము దీసి యబ్బురపాటుగాఁ గిన్నెర మీటె దేమి
చెలరేఁగి గురవప్ప శివ యంచు నటువలె వెడవెడ గంతుల వేసె దేమి
గీ. కడిఁదియొయ్యార మేపార నడరి మంచి, విరులబంతులఁ దెమ్మని వేఁడె దేమి
జోగు లెచ్చట యిల్లాలిజోటు లెచట, కానిబుద్ధులు మాని వేగంబె చనుము. ||128||

క. అన విని జంగమజేఁ డా, ననబోఁడుల నీసడించి నగుచుం గన్యా
జనచూడారత్నంబుం, గనుఁగొని వెండియును నేర్పు గదురఁగఁ బలికెన్. ||129||

ఉ. అంగన నిన్నుఁ గంటి నెఱియం గనుపండువు గాఁగ నేఁడు నీ
బంగరుబొంగరాల కెనవచ్చుమిటారపుగబ్బిగుబ్బ లు
ప్పొంగఁగఁ గౌఁగిలించి వలపుల్ దళుకొత్త సుఖింపఁజేయవే
జంగమవారిపాపఁడ భుజంగకలాపమనోజ్ఞభూషుఁడన్. ||130||

క. వెండియుఁ బైఁడియు నాయెడఁ, గొండలవలె నుండు మెండుకొని యెప్పుడు నో
యఁడజగామిని చూడ న, ఖండమహోన్నతవిభూతిఁ గలవాఁడఁ జుమీ. ||131||

గీ. ఎంతకన్నను నీడక న్నెఱుఁగకుండ, గరిమ నుండుదుఁ దలపువ్వు గందకుండ
నెలఁత నన్నేలు చిరసుఖాన్వితుని జేసి, నిన్ను నేప్రొద్దుఁ దలమీఁద నిలుపుకొందు. ||132||

గీ. అంబుజాక్షి కుబేరునియంతవాఁడు, బలియుఁ డొక్కఁడు చెలికాఁడు గలఁడు నాకు
మఱియుఁ దఱలనిసిరి గలనెఱ యనుంగు, గలఁడు గద నాకు బ్రహ్మను గన్నవాఁడు. ||133||

క. మేనెల్లఁ దెల్లఁబాఱెను, గానంబడ దిప్పు డొక్కకన్నులకంబుల్
జానరవిజడలుకంటెను, జానరొ నినుఁ గోరి పైదొసంగులు పడుటన్. ||134||

గీ. అన్న మెన్నడు నెఱుఁగ నీయానఁ గన్ను, దెఱవ వెఱతును మంటచేఁ దెఱలుచుండు
మేను సగ మయ్యెఁ గుత్తుకలోని చేదు, వదల దలివేణి నీమీఁదివలపుకతన. ||135||

క. పులికిని భూతంబునకున్, బలితపుమత్తేభమునకుఁ బాముున కెదలోఁ
దలఁకక తిరిగెద నెప్పుడుఁ, బొలఁతీ నీమీఁదివలపు పోరిఁబోరిఁ బెరయన్. ||136||

శా. రావే మత్తచకోరచారునయనా రావే జగన్మోహినీ
రావే రాజమరాళశాబగమనా రావే లతాంగీమణీ
రావే పూర్ణసుధామయూఖవదనా రావే మిళిందాలకా
నావెంటన్ లతికాగృహంబునకుఁ గందర్పాహవక్రీడకున్. ||137||

క. మారుని నే మును గెలిచితి, వైరము దీర్పంగఁ బూని వాఁ డిపు డెదిరెన్
హా రమణీరతిరమణుని, హారమణీ నన్ను రతుల నలరింపఁగదే. ||138||

సీ. కొమ్మ కొమ్మని కమ్మకెమ్మోవిపానకం బెమ్మెతో గ్రాలంగ నియ్యరాదె
తళతళల్ దులకించుబెళుకువాల్గన్నుల సొంపార మో మెత్తి చూడరాదె

నిక్కు చక్కనిగుబ్బ లక్కునఁ గదియించి బిగియారఁ గౌఁగిటఁ బెనచరాదె
ఘనజఘనస్థలఘటితనీవీబంధ మెడలించి మరుకేళి నెనయరాదె
గీ. చిల్కుచిల్కునఁ దేనియల్ చిలుకఁ గులికి, పలుకఁగారాదె సిగ్గు నిప్పచ్చరముగఁ
జెలులటక్కులఁ దలఁపున నిలుపఁబోక, మానినీమణి తమిఁ దీర్చి మనుపు మిపుడు. ||139||

క. అగ్గలపువలపుసొలపులఁ, బెగ్గిలి నిను వేఁడుకొనెదఁ బ్రియమారఁగ నన్
బిగ్గఁ గవుంగిటఁ గూర్పవె, సిగ్గెల్లను వీడనాడి చిగురుంబోఁడీ. ||140||

క. న న్నన్యుం గా నెన్నక, సన్నకసన్నగను గోర్కె సమకూర్పవె నీ
కన్నెఱికపుమున్నెఱికపు, మున్నెఱికలు సూపనేల ముద్దులబాలా. ||141||

వ. అని యనేకప్రకారంబులఁ బ్రార్థించిన నమ్మించుఁబోఁడి యించుక తల వంచి
యూరకున్న సంగడికత్తియ లజ్జంగమేశ్వరున కిట్లనిరి. ||142||

క. జంగమదేవర వని యొక, భంగిం దాగితిమి గాక బాపురె నిన్నున్
భంగించి పాఱఁ దఱుమమె, లొంగక మఱియొక్కరైన లోకం బెఱుఁగున్. ||143||

క. అఱమఱ లేటికి మాతోఁ, మఱిమఱిఁ గొఱగాని వెడఁగుమాటలు పలుకన్
వెఱవవు మంచిదె మాచే, నెఱిఁగెదుగద యింక నిపు డహీనగుణాంకా. ||144||

చ. సరిసరి మంచిజాణవె విచార మిఁ కేటికి నన్యకామినీ
సురతవిహారలంపటతఁ జొక్కు చు మేలము లాడవచ్చె నీ
కరణి మెలంగుచుండుటకుఁ గాదనువారలు లేరు ధాత్రిపై
హరిహరి యింతదుండగపుటాటలఁ గంటిమె యెందు నేనియున్. ||145||

క. తిరుసుక దినునీ వెంతెర, కర మరుదుగ నుదుటఁ గన్ను గలవాఁ డైనం
దరలి చనగలఁడె మాతోఁ, నిరసించి యహహ కడిందివింతలు పుట్టెన్. ||146||

క. కావరమున మాచెలిపైఁ, నీవిధమునఁ గన్ను వేసి యెలవించెద హా
మావారు విన్న జంగమ, దేవర ననుకొన్న నీకుఁ దిప్పలు రావే. ||147||

వ. అనిన నజ్జోగిరాయండు వారల కి ట్లనియె. ||148||

మ. పలుచందంబుల వేఁడుకొన్న నకటా బాలామణిం గూర్పకే
చల మారం గలగిం(హిం)పఁజూచితిరి వాచాలత్వము ల్మీఱ నె
చ్చెలు లి ట్లందఱు మీరు గల్గుటకు రాజీవాననుం గంతువా
లలరుందూపులపాలఁ బో నిడెదరా హా యెంతగయ్యాళులే. ||149||

మ. కలకంఠంబులు శారికల్ శుకములుం గాదంబముల్ భృంగముల్
బలము ల్తోడుగ వెంట నంటి కొలువన్ బాలానిలంబు ల్కెలం
కుల రాఁ బంకజవైరి మింట వెలుగం గో యంచుఁ బెల్లార్చి మీ
కలకంఠీమణిపై మరుం డెదురుచోఁ గాపాడఁగా నేర్తురే. ||150||

వ. అని పలికి వెండియు గంగం గనుంగొని. ||151||

క. ఉన్నవిధంబున వేఁడిన, సన్నక నన్నుఁ గనుకోర్కె సమకూర్పక హా
మిన్నంది పొంగి పొరలెద, వన్నన్న గణింప బల్లయాళివి గదవే. ||152||

క. తాఱుచుఁ బూపొద లెల్లను, దూఱుచు బలితంపుఁజెట్లతుది కెక్కి వడిం
జాఱుచుఁ బెద్దలయానతి, మీఱుచు విహరింప నీకు మేరయె చెప్పుమా. ||153||

క. పలుమఱుఁ బతిమాలిన లోఁ, గలఁక వహించుకొని లోతు గనఁబడని కి
మలకలఁ బెట్టెదు నీకు, న్నిలువెల్ల విషంబు గదవె నీరజగంధీ. ||154||

క. విను విను నాపలు కిప్పుడు, వనజాకముఖీలలామ వాలెము నాతోఁ
బెనఁగొనఁగఁ జనిన నవ్వుల, ననిశము భంగములపాల నడలెదవు సుమీ. ||155||

గీ. అనినఁ జఱునవ్వు లోలోన నడుచుకొనుచు, గంగ తనతళ్కుక్రొవ్వాడికలికిచూపు
లతనువిరిగల్వతూపులై యతని కాఁడ, నింపు దీపింప మెల్లన నిట్టు లనియె. ||156||

క. భళిభళి సర్వజ్ఞుఁడవే, పలుకుల కింకేమి లాఁతిపడుచులవెంటన్
వలఁగొని తిరిగెడునిన్నీ, యిలఁ గా దనువారు లేరె యెంతటివారున్. ||157||

గీ. పరసతీలోలుఁడవు నీవు బాళి మీఱ, నచలసంస్థితి సానుల నంటి తిరుగఁ
జెల్లుగా కిట్టు లిల్లాండ్రఁ జేరి మెలఁగఁ, జనునె నీనెయ్య మిఁకఁ జాలు చాలు పొమ్ము. ||158||

గీ. అని పలుకుచున్నచోఁ జెలు లద్దిరయ్య, జోలెజంగంబు నీ కింతజోలి యేల
సరి భళా పదవదరెయం చరిదిహొయలు, గదురఁ జనుదెంచి రిండ్లకు గంగఁ గూడి. ||159||

క. అత్తఱి జంగమరాయఁడు, చిత్తము తత్తరముఁ జెందఁ జిడిముడి పడుచున్
బిత్తరిహొయ లెదఁ బెనఁగొన, మెత్తంబా టూని చనియె మెల్లనఁ బురికిన్. ||160||

వ. చని యొక్కవివిక్తదేవతాగారంబున నుపవిష్టుండై యుండె నని సవ్యసాచికి గాం
గేయుఁ డెఱింగించిన నతం డతిని నవ్వలికథావిధానం బె ట్లని యడుగుటయును. ||161||

ఆశ్వాసాంతము

మ. శరదిందూపమదేహ నిర్జితవిపక్షవ్యూహ కైలాసభూ
ధరశృంగాటకగేహ దీనజనసంత్రాణామితోత్సాహ భా
స్వరగోవల్లభవాహ పర్వతసుతాసంభోగకేళీకళా
నిరతాభ్యంచితమోహ సారబలనిర్ణిద్రాగ్రబాహార్గళా. ||162||

క. కరుణావరుణాలయ గిరి, శరణా శరణాగతార్తజనఘనభయసం
హరణా తరుణాభామృత, కిరణాభరణా సమగ్రకీర్తిస్ఫురణా. ||163||

మాలిని. పురదనుజవిభంగా భూషితోద్యద్భుజంగా
సురుచిరధవళాంగా సూరిచేతోబ్జభృంగా
కరకలితకురంగా కాంతగంగోత్తమాంగా
తరణిశశిధరాంగా దైవవేశ్యాభుజంగా. ||154||

గద్యము. ఇది శ్రీమత్కుక్కుటేశ్వరకరుణాకటాక్షనిరీక్షణసంలబ్ధసరసకవితా
సామ్రాజ్యధురంధర ఘనయశోబంధుర కౌండిన్యసగోత్రపవిత్ర కూచిమంచి
గంగనామాత్యపుత్త్ర సకలసంస్కృతాంధ్రలక్షణకళాకౌశలాభిరామ తిమ్మకవి
సార్వభౌమప్రణీతం బైనశివలీలావిలాసం బనుశృంగారరసప్రబంధంబునందుఁ
బ్రథమాశ్వాసము.

ద్వితీయాశ్వాసము

రాజితగుణసంగా
ఘోరాఘతమఃపతంగ కుతలశతాంగా
తారేశహారనారద
హీరాభశుభాంగ కుక్కుటేశ్వరలింగా. ‖1‖

వ. అవధరింపుము పాండునృపాలనందనునకు గంగానందనుం డిట్లని చెప్పం దొడంగె
నట్లు శాంబరి జంగమేశ్వరుండు వివిక్తదేవతాగారంబున వసియించి యున్న
సమయంబున. ‖2‖

గీ. సకలలోకాధిపతి యైనశంకరుండు, గంగకై బిట్టు వంతలఁ గలఁగుచుండెఁ
బగలు సేయుట తగదని పరచె ననఁగ, గమలహితుఁ డస్తశైలశృంగమునఁ జేరె. ‖3‖

గీ. కాలకంఠుండు జాలారికన్నె తనకు, నబ్బు నని యుబ్బి తాండవం బాడుచున్నఁ
జదలఁ బర్వినకెంజాయజడ లనంగ, నంబరస్థలి సాంధ్యరాగంబు మెఱసె. ‖4‖

గీ. చిగురువిల్కాఁడు దనతొంటిపగఁ దలంచి, విశ్వరూపంబు దాల్చి కోవెలలు నళులు
గ్రమ్ముకొని కొల్వఁ జంద్రశేఖరునిమీఁదఁ, గడఁగి దండెత్తె ననఁగఁ జీఁకటులు పర్వె. ‖5‖

క. సుర లపు డంబరకేశుని, శిరమునఁ బూజించుచున్నఁ జెన్నారెడుక్రొం
బరుపంపుబొండుమల్లియ, విరు లనఁ దారకలు గగనవీథి న్మెఱసెన్. ‖6‖

క. హరునకు గంగకుఁ బెండిలి, సరగున నగు నని నిలింపసతు లారతు లీ
గరములఁ బట్టిన మేల్బం, గరుపళ్లెం బనఁగఁ దుహినకరుఁ డుదయించెన్. ‖7‖

గీ. భవుఁడు జాలారికన్నెకై బడల నొడలి, విరహపరితాపజనితపాండురమరీచు
లబ్బురంబుగ జగములఁ బ్రబ్బె ననఁగఁ, బండురేయెండ లెల్లెడ నిండుకొనియె. ‖8‖

ఉ. జంగమరాయఁ డయ్యెడల జాలరిలేమయొయార మాత్మ వే
భంగుల నెంచి దర్పకుని బారికి బిట్టు చలించి యౌర సా
రంగవిలోచనామణి పరాకున న న్గికరించి యేగుచో
బంగరుపైఁటకొం గొడిసిపట్టి పెనంగక పోవనిచ్చితిన్. ‖9‖

ఉ. గద్దరిబోటికత్తియలు గ్రమ్మి నయమ్ముగఁ బెక్కులాగులన్
సద్దులు సేయఁగా భ్రమసి జంటఁ బెనంగఁగ నేరనైతి వే
సుద్దుల కేమి యీపలువకోటులపంతము దీఱె నేఁడు నా
బుద్ధికి మోస మయ్యెఁ గద బూమెలగీములు వామలోచనల్. ‖10‖

చ. మరుఁడు విరోధి చంద్రుఁడును మందసమీరుఁడు నేల నిల్ప రీ
పరభృతశారికానికరబర్హిమరాళశుకీమధువ్రతో
త్కరములు నాకు భూతములు కంజముఖీమణి బల్గయాళి హా
హరిహరి యింక నీసరసిజాంబకబాధల కెట్లు దాళుదున్. ‖11‖

ఉ. ఏగతిఁ దాళువాఁడ నిపు డెవ్వరి నేక్రియ వేఁడువాఁడ న
బ్బా గిరి నింక నెందు సులభంబుగఁ గన్గొనువాఁడ నెట్లు పై
వేగినదాకఁ దాకువెడవిల్తునితూపుల నోర్చువాఁడ నా
హా గురులింగ దానిహొయ లాత్మఁ దలంచిన గుండె ఝల్లనున్. ||12||

ఉ. హా వికచారవిందముఖి హా మదమత్తమరాళగామినీ
హా విబుధేంద్రనీలరుచిరాలకజాలక హా విలాసినీ
హా వరవర్ణినీజనశిఖాగ్రమణీ రమణీ ననుం గడున్`
భావభవప్రసూనశరబాధల కగ్గము సేసి యేగితే. ||13||

క. చిరసుఖదాయిని వని నిను, నిరవొప్పఁగ వేఁడుకొనిన నిటు భంగములం
బెరయించి లోఁతు చూపక, దరిఁ జేర్పక సుళ్లఁ బెట్టఁ దగునే గంగా. ||14||

క. నీకరుణామృతధారా, శీకరములఁ బైనఁ జిల్కి చెచ్చెరఁ దాపో
ద్రేకము చల్లార్పం గదె, రాకాహిమధామసమతరంగా గంగా. ||15||

వ. అని మఱియు విరహావేశంబున. ||16||

ఉ. ఎక్కడ నల్కుడైన జలజేక్షణ వచ్చె నటంచు లేచి న
ల్దిక్కులు సూచి కానియెడ దీనత నుస్సురటంచు నూర్చు నే
చక్కిట నెద్ది గన్గొనినఁ జాన శుభాకృతిగాఁ దలంచు హా
చక్కెరబొమ్మ యంచుఁ బలుచందములం బలవించు సారెకున్. ||17||

ఉ. కన్నుల మూయుఁ ద్రుళ్లిపడి గ్రక్కున దిక్కులు రోయు నూరకే
సన్నలు సేయుఁ బై వలువఁ జయ్యన నవ్వలఁ ద్రోయు మింటిపై
వెన్నెలఁగాయుచందురునివేఁడికిఁ దాఁ బెడఁబాయు నద్ది రా
చిన్నెలజంగమప్రభుని చిత్తవికారము లెన్నఁ జిత్రముల్. ||18||

క. అళికీరశారికాపిక, కలహంసమయూరకోకకలరవకురలీ
కులరవముల కులికిపడుం, జలిమలయల్లుండు గుండె ఝ ల్లని లీలన్. ||19||

వ. మఱియును. ||20||

క. మదనాదాసకులాంబుజ, వదనామణికొఱకు నేను వందురఁ బోనీ
కదనా యిటులేఁపఁగ నఖ, గద నాచే నైనతొంటికత మఱచితివా. ||21||

గీ. మొదల నిలమీఁదఁ బడఁదన్ని పిదప నాద, రించి తలనుంచుకొనుటకు మంచిలెక్క
హా గురుద్రోహి వగు టెల్ల నగపడంగ, నన్ను బన్నంబు నొందింపఁ జన్నె చంద్ర. ||22||

వ. అని బహుప్రకారంబుల మనోవికారంబులం దొరలుచుండె నంత నిక్కడ. ||23||

గీ. గంగ ముద్దుగుల్కెడునాజంగమయ్య, చెలువు మది నెంచి వలపులు చెంగలించి
యంగభవశాతచూతసాయకపరంప, రావికంపితహృదయరాజీవ యగుచు. ||24||

చ. కళవళపాటుతో నులకకంకటిపై మెయిఁ జేర్చి తద్దయున్
సొలయుచు మోవిమానికపుసొమ్ములు సడలించి వైచి యూ
ర్పులు నిగుడించుచుం జెలిమిబోటుల బిట్టు సళించుచుం గడున్
వలపులవెచ్చ హెచ్చ మదవారణయాన మదిం జలించుచున్. ||25||

క. చిలుకలు నంచలు రొదలుచుఁ, బిలిచిన మాటాడ నోడి బెగ్గలుచు మదిం
గలఁగుచుఁ బండుచు లేచుచు, బలవించుచు వగలఁ బొగిలి బాములఁ బడుచున్. ॥26॥

మ. తల యూచుం దనలోనఁ దానె నగుఁ జెంతం జేరగానీక నె
చ్చెలులం దిట్టఁ గనుంగవం బడిబడిం జిప్పిల్లుబాష్పాంబువుల్
తెలివారుం గొనగోళ్ల మీటుఁ బొగలున్ దివ్యప్రతాపోజ్వల
జ్జలజాతాంబకశాతచూతనిశిఖస్ఫారానలజ్వాలలన్. ॥27॥

వ. ఇట్లు విరాళిం గ్రాలుచుండి మఱియుం దనలోన. ॥28॥

ఉ. ఏటికిఁ బువ్వుఁదొంపునకు నేఁగితి నేఁగిన నందు నీటునం
బాటిలుచున్న క్రొందలిరుఁబ్రాయపుజంగము నేలఁ గంటి న
మ్మేటి నటు ల్గనుంగొని తమిం గవగూడక యేల వచ్చితిన్
బూటకపుంబొలంతుకలు బూ మెలఁ బన్ని రిఁ కేమి సేయుదున్. ॥29॥

వ. అని జంగమేశ్వరుంగురించి యిట్లనియె. ॥30॥

గీ. చిగురువిల్కాని గెల్చు నాసొగసుకాఁడు, లీలమై వచ్చి న న్నతిమాలుకొనిన
బేలనై యేలఁ బొమ్మంటి జాలి మాలి, చెల్లఁబో నింక నే నేమి సేయుదాన. ॥31॥

ఉ. అక్కట గబ్బిగుబ్బగవ నక్కు నఁ జేర్చి కవుంగిలించి క్రొం
జక్కెరమోవిపానకము సారకుఁ జాల నొసంగి వానితోఁ
జక్కెరవింటిమేల్బిరుదుసంగరలీల సుఖింపకున్నచో
గ్రక్కున నాకు నీసుమశరప్రదరానలతాప మారునే. ॥32॥

ఉ. కిన్నెర మీటుచు న్వగలఁ గేరి యలంతిగఁ బాటఁ బాడుచున్
సన్నలు సేయుచు న్బిగువుచన్నులపైఁ గను వేసి డాయుచున్
సన్నక నన్నుఁ బూఁబొదలచాయకు రమ్మని వేఁడునీహొయల్
గన్నులఁ గట్టినట్టు లగు గద్దరి జంగమరాయ సారెకున్. ॥33॥

ఉ. ఇందునిభాననామణుల నెందఱి నెందఱి ము న్భ్రమించి శ్రీ
నందనుఁ బాఱఁద్రోచితివి న న్నటుల న్వలయించి నెమ్మదిం
గొందల మందఁజేసి యెటకో చనుదెంచితి నీతుటారపుం
జంద మెఱుంగనైతిఁగద జంగమరాయ సతీమనోహరా. ॥34॥

క. మారాశుగశుకమధులి, ట్పారావతపికమరాళబర్హిమరున్నీ
హారాంశులసడి కళికెద, రారా నన్ ప్రేమ నేలరా రభసమునన్. ॥35॥

గీ. పూలు పన్నీరు గందంబుఁ బోఁక లాకు, లనఁటిపండులుఁ జక్కెర యగరుఁ గప్పు
రంబుఁ గస్తురిఁ గూర్చి యర్చన లొనర్తు, రార వైళంబ జంగమరాయ యిపుడు. ॥36॥

వ. అని వగలం బొగులుచున్న మగువం గనుంగొని సఖీశిఖామణులు దమలో నిట్లనిరి. ॥37॥

గీ. కూళజంగంబు వాలారుగోళ్లనిండ, వలపుమందేమొ చల్లి యిక్కలికి నిట్లు
మరులు గొల్పెను గాఁబోలు మాయగాండ్రు, జోగులను నమ్మవచ్చునె సుదతులార. ॥38॥

గీ. ప్రేతభూములఁ దిరుగుచు భూతకోటి, వెంటఁ జనుదేర వేల్మిడి యొంటిఁ బూసి
తోళ్లు బుసుకలు నెమ్ములు బెల్లుదాల్చు, జోగులకు మందుమంత్రముల్ జోలె నుండు. ॥39॥

వ. అని గంగం గనుంగొని. ॥40॥

గీ. ఏమె నీనెమ్మనాన సి గ్గింతలేక, వాసిఁ దిగవాడి పొగలెదు గాసిఁబడుచుఁ
బెద్ద లెన్నంగఁ దగిననీబుద్ధి విడిచి, చిడిపిజంగంబు దా నేమి సేసెనొక్కొ. ||41||

గీ. తల్లిదండ్రులు గులముపెద్దలును మఱియుఁ, దగినచుట్టంబులును విన్నఁ దప్పు కాదె
చిన్నదానవు నీ విట్లు సిగ్గుమాలి, పలుదెఱంగుల నొరలంగఁ బాడియగునె. ||42||

క. కటకట పిడికెడుకూటికిఁ, గొటికెలఁ బడి బికిర మెత్తుకొని మనియెడు న
మ్మటుమాయజంగమునకై, యిటువలెఁ గృశియింపఁదగునె యిందునిభాస్యా. ||43||

గీ. వద్దు మాయమ్మ యిఁక మంచిబుద్ధి గలిగి, దత్తురపుజంగమయ్యపైఁ దలఁపు విడిచి
నెమ్మినుండుము శుభములు నివ్వటిల్లు, జోగు లెచ్చట నాడెంపుజోటు లెచట. ||44||

సీ. కటకట నాఁకటఁ గస్తి వొందఁగనేల వెసఁబట్టి దోసెంబు మెసఁగరాదె
యొడలెల్ల బిగిదప్పి బడలి యుండఁగ నేల యగరుగస్తురిగంధ మలఁదరాదె
సొగసెల్ల విడిబాఱి వగలఁ గుందఁగ నేల వెలలేనిరవణము ల్పెట్టరాదె
తలయెల్ల జడగట్టి మలిన మొందఁగ నేల తీరుగా గ్రొమ్ముడి దిద్దరాదె
గీ. గట్టివలిపట్టుపుట్టము ల్గట్టరాదె, చెలఁగి కపురంపుఁదములంబు సేయరాదె
దావిక్రొంబువ్వుసరములఁ దాల్పరాదె, యువిద నీ కిది యేలాటియోజ చెపుమ. ||45||

చ. చిలుకలఁ గొట్టె దేమి దరిఁ జేరినబోటులఁ దిట్టె దేమి పె
న్వలపులఁ బొక్కె దేమి తలవంచి మదిం గడుఁ జొక్కె దేమి యా
ర్పుల నిగుడించె దేమి కనుబొమ్మలసారె ముడించె దేమి హా
చిలుకలకొల్కి నీవెడఁగుచిన్నియ లిన్నియుఁ జెప్పఁ జిత్రముల్. ||46||

వ. అనిన వారల కాకన్యకామణి యిట్లనియె. ||47||

క. చెలులార యింత నెగ్గులు, వలుకంగా నేల లచ్చికొమరున కెనయౌ
చెలువము గలయవ్వలఁతికి, వలసితి మీతోడ నింక వాదము లేలా. ||48||

గీ. వినుఁడు నామాట మీరెల్ల వీను లలర, నలినముఖులార నాప్రాణనాథుఁ డైన
జంగమస్వామిఁ దెచ్చి యోర్వంగరాని, మదనవిశిఖార్తి మరలించి మనుపరమ్మ. ||49||

ఉ. బంగరుపట్టుపుటములు భాసురరత్నవిభూషణంబు లు
ప్పొంగఁగ మీకు నిచ్చి పరిపూర్ణకృపామతి నాదరింతు నా
లింగముతోడు నాపలుకు లెస్సగ నమ్ముఁడు బోటులార యా
జంగమరాజశేఖరుని జయ్యన నిచ్చటఁ దెచ్చి నిల్పుడీ. ||50||

క. ఇవ్విధము గాకయుండిన, నవ్వల ఱవ్వలఁ బెనంచి యందఱిలోనన్
నవ్వులఁ బెట్టక యూరకె, పువ్వారంబోడులార పొం డిరువులకున్. ||51||

మ. కుల మెల్ల న్నిరసించి గేలి యిడ నీకోపంబు దీపింప మా
తలిదండ్రుల్ నిలయంబునం దిడక పంతంబారఁ బోదోల నీ
చెలికత్తెల్ మఱి మీర లందఱును ఛీఛీ యంచు దూషింప నీ
వలఱేని న్నగువానికౌఁగిటను నే వాలంబు గ్రీడించెదన్. ||52||

వ. అని కనరు గనంబడం బలికిన నళికి చెలికత్తియ లొండొఱులమొగంబులు చూచు
కొనువారును, గుజగుజలఁ బోవువారును, సళించువారును, నీసడించువారును,
నిదె మిడిమేళం బనువారును నై యుండి యలసి కొంతతడవున కించుక గనుమూసి
నిదురింపం దొడంగి రాసమయంబున. ||53||

క. గంగయుఁ గడితపువలువచె, అంగు ముసుంగిడి కడిందిజాతనమున నా
శృంగారవనికి మెల్లనె, జంగమపుంగవుని వెదుకఁ జనియె నొకర్తె. ||54||

వ. అట్లు చని వనిం బ్రవేశించి. ||55||

సీ. కొదుగక గాటంపుఁబొదరిండ్ల దండలఁ గొదకొని సారెకు వెదకి వెదకి
తిన్ననికపురంపుఁదిప్పలచొప్పుల నిలుచుచు నందంద నెమకి నెమకి
వలపుగొజ్జఁగినీటివంతల చెంతల డాసి పల్దెఱఁగుల రోసి రోసి
పరువంపువలిదాఁకపందిళ్లసందుల సొలయుచు మఱిమఱిఁ జూచి చూచి
గీ. వలపు లంతంత కుబ్బ నవ్వన్నెకాని, నెందుఁ బొడఁగానసేరక కుంది కుంది
యిందువదన వనితరుబృందములను, ఆశ లడరంగ నిట్లని యడుగఁదొడఁగె. ||56||

సీ. చిన్నారివగకాఁడు చెన్నార మీవద్ద నిలిచియుండఁడుగదా నిమ్మలార
సింగారములకుప్ప చెలువొప్ప మీదండ మొనసియుండఁడుగదా పనసలార
ముద్దుజంగమతేఁడు మురిమీఱ మీపజ్జ మసలియుండఁడుగదా మావులార
నెఱజాణతలమిన్న నీటార మీచెంత దాఁగియుండఁడుగదా దబ్బలార
గీ. యలరువిలుకానిఁదెగడుసోయగము గలిగి, కడిఁది మీచాయనిగ్గులు కడలఁ బర్వ
జగము లెల్లను వలయించు జగమగండు, మీకడకు రాఁడు గద వలిదాఁకలార. ||57||

క. ఈ డెన్నరానిసొగసుల, నాడెందము గరఁగఁజేసి నలిఁ బెట్టినయా
పోడలతలమానిక మిపు, డీడా నీనీడ కీడ కేతేరఁడుగా. ||58||

క. అన్నన్న కడిఁదివగలన్, నన్ను న్వలయించి చనుట నాయమె వానిం
గన్నారఁ జూపఁగదవే, పొన్నా నీ కెన్నరానిపుణ్యంబుగదే. ||59||

క. జగమెల్లను వలయింపఁగఁ, దగుసోయగమున వెలుంగుదంటవిరాళిం
బొగలించి చనియె వానిం, బొగడా గనఁజేయునీకు బొగడిక వచ్చున్. ||60||

గీ. తలిరువిల్కానిదాడికి నలికి యులికి, పలుదెఱంగుల నినుఁ గోరి వలసియున్న
చెలియ నలయింపఁ దగదని తెలిపి వాని, నగపడఁగఁజేయరే కొమ్మటనఁటులార. ||61||

వ. అని మఱియును జంగమేశ్వరుం గురించి యిట్లనియె. ||62||

ఉ. ఏలర యింతవింతచలమేలర నన్ను మనోభవానల
జ్వాలలవేఁడిమిం బొగలఁ జాలర లేజవరాలరా మదిం
జాల దిగు ల్దగుల్కొనియె జాలము సేయక వేగవచ్చి నా
మ్రోలఁ గనంబడం గదర ముద్దులజంగమరాయ మ్రొక్కెదన్. ||63||

ఉ. పొంగుచు నీముఖాంబుజము ప్రొద్దునఁ జూచినవేళ యెట్టిదో
యంగజుఁ డెంతయుం గుపితుఁడై వెనుదీయక యేఁచఁజొచ్చె న
న్నంగనలం గలంచి యిటురా రెదఁ బెట్టెద వేల చాల నీ
సంగతిఁ గోరుకొంటిఁగద జంగమరాయవిలాసభాసురా. ||64||

గీ. అనుచు వనమెల్లఁ ద్రిమ్మరి యందు నెచట, జంగమస్వామిఁ గానక గంగ యలసి
చాల నొప్పారు బాలరసాలసాల, మూలమునఁ గొంగుపఱచి కన్మూసియుండె. ||65||

క. మరుఁ డపు డిందీవరసర, సిరుహసితోత్పలామ్రశితవిశిఖంబుల్
పొరిఁబొరి వెడవింటఁ దొడిగి, కరిగామినిఁ బింజెపింజె గాఁడఁగ నేసెన్. ||66||

క. అటు వేసిన హా యని య, క్కుటిలాలక సోలి తెలిసి కుసుమాస్త్రనిశా
విటమధుకరహంసకుహూ, రటమలయానిలులఁ గినుక ప్రబ్బఁగఁ బలికెన్. ॥67॥

గీ. పార్వతీశంకరులమీఁదఁ బఱచి మున్ను, బన్న మందిన సుద్ది లోపలను మఱచి
యిపుడు నామీఁదఁ దొడిగెద విక్షుచాప, మింక నీ వేమి యయ్యెదో యెఱుఁగరాదు. ॥68॥

క. సోమా నీవును నేనును, గామాంతకుశిరముమీఁదఁ గలసి మెలసి మున్
బ్రేమమున నుందు మిప్పుడు, నామీఁద న్వేఁడి చూప నాయమె నీకున్. ॥69॥

సీ. మరుని శంభునికంటిమంట మ్రింగెడునాఁడు తాఁటి మీ రేబొక్క దూఱినారు
దర్పకుఁ డభవుచే దగ్ధుఁ డయ్యెడునాఁడు తలఁగి మీ రేయేటఁ గలసినారు
వలరాజు హరునిచే నీలిగిపోయిననాఁడు సరిగి మీ రేకోనఁ జొచ్చినారు
మదనుఁ డీశ్వరునిచే మడిసిపోయిననాఁడు పారి మీ రేతిప్పఁ బట్టినారు
గీ. వాఁడు గ్రమ్మఱ జీవించి వచ్చినపుడు, సిగ్గులే కిట్లు వెంబడిఁ జేరినారు
మధుపచక్రాంగపరభృతమలయపవను, లార గణుతింపఁదరమె మీబీర మిపుడు. ॥70॥

వ. అని యనివారితానంగసంతాపాటోపంబునం బొరలుచుండె నంత. ॥71॥

గీ. ఆత్మగృహమున నక్కడ ననుఁగుచెలులు, త్రుళ్లిపడి లేచి సెజ్జయు నెల్లచోట్లు
వెదకి గంగను గానక వెఱఁగుమీఱి, వరుస నందఱు శృంగారవనము సొచ్చి. ॥72॥

సీ. కందర్పశరబాధఁ గుందుచు నందంద శివశివా యని సద్దు సేయుదానిఁ
బొగలుచు గడితంపుబుడిబుడి వేఁడికన్నీటిజాల్ కొనగీర మీటుదాని
నెందు నల్కుఁడువిన్నఁ బొందుగాఁ జెవియొగ్గి పొంచి నల్గడ లాలకించుదానిఁ
బొరిఁబొరి నిలమీఁద బొరలుచు లేచుచు నుసురంచు నిట్టూర్పు లుచ్చుదానిఁ
గీ. గమ్మకపురంపుబలుదుమారమ్ము చిమ్మి, క్రమ్ముకొని వీచువలినాతెమ్మెరలకు
నడలి యెడరార గడగడ వడఁకుదానిఁ, జిన్నికన్నియఁ గాంచి రాచిగురుఁబోఁడ్లు. ॥73॥

గీ. కాంచి మెల్లన దరి కరుదెంచి లోని జడుపు దీరంగఁ బుప్పొడిఁ దడిపి వైచి
మెదవుగపురంపుబూఁది నెన్నుదుటఁ బెట్టి, యిందుబింబానలు దాని కిట్టు లనిరి. ॥74॥

ఉ. అమ్మక చెల్ల నీ విటఁ గయాళితనమ్మున మమ్ముఁ బిల్వ కే
ముమ్మర మైనవేదనల మున్గుచు నీనడురేయిఁ గోనకున్
నెమ్మది నొంటి రాఁదగునె నీమదిలో నళు కేల లేదె హా
కొమ్మ వచింపఁ జిత్రము లగుంగద నీదుకడిందిచందముల్. ॥75॥

క. చిలుకలు గొరువంకలు గో, యిల లంచలు నెమలిగములు నెడపక యెపుడున్
గొలగొలలాడుచు విరహుల, నిలువఁగ నిచ్చునే వనంబు నీకుం గొఱయే. ॥76॥

గీ. కొసరి యిట్టి పుప్పొడి కేలుగొనచు నొక్క, యెడను గాలూనఁ గందదు బడి వరించు
జోగి జంగాల కిరవైనచోటు గదవె, పడతి యిఁక వానిపై నాస విడిచిరమ్ము. ॥77॥

గీ. అమ్మ నీయింట సకలభాగ్యములు గలవు, దండ్రి యందఱిలో నెన్నదగినధనికుఁ
డింకఁ దగుచోటఁ గల్యాణ మెలమిఁ జేయు, వద్దు రావమ్మ యింటికి బుద్ధి గలిగి. ॥78॥

వ. అని యూరడించి నెచ్చెలు లచ్చేడియ నింటికిం దోడ్కొని తెచ్చి యిష్టగోష్ఠి
ప్రకారంబులఁ బ్రొద్దుగడుపుచుఁడి రంత. ॥79॥

ఆ. వేగుఁజుక్క వొడిచె విడువక తామ్రచూ, డంబు లఱచె నిరులడంబు మాసెఁ
దూర్పు దెల్లవారె దోయజమిత్రుండు, పొడవుగొండమీఁదఁ బొలుపు చూపె. ॥80॥

ఉ. అప్పుడు బోటినెచ్చెలులు హాళిని దాసకులాగ్రగణ్యుఁ డై
యొప్పెడుశఖదేవుకడ నొయ్యనఁ జేరి కుమారిచందముల్
దప్పు చొప్పడం దెలిపి తా రట నేఁగిన నాతఁ డాత్మలో
ముప్పిరిగొన్నయంగదల మున్గుచు నేమియుఁ దోచకుండినన్. ॥81॥

గీ. కొంతతడవు విచారించి కూఁతుఁ బిలువఁ, బంచి కూర్చుండ నిడి బుజ్జగించి యొడలు
దడవి ముద్దాడి కొండొకదడవునకుఁ గు, మారికామణిఁ గాంచి ప్రేమమునఁ బలికె. ॥82॥

క. అమ్మా నీతలఁ పేమియు, సమ్మతి గాకున్న దిపుడు స్వాంతఁబున కే
నిమ్మాట విని కలంగుచు, రమ్మని పిలిపించినాఁడ రయమున నిన్నున్. ॥83॥

గీ. తల్లి నీ వేమి గోరినఁ దగిలి సేతుఁ, గాని యిక్కానిపని సేయఁ గాదు సుమ్ము
కేరి మఱి యెద్దియైనఁ గాంక్షింపఁబోక, చిడిపిజంగమవానిఁ గాంక్షింపఁదగునె. ॥84॥

క. కులమునఁ గలపెద్దలు విని, వెలిపెట్టినఁ గూడి పొత్తు విడినాడిన హో
తలవంపు లయ్యెడుంగద, చెలియా యీలాటిబుద్ధి చెల్లునె నీకున్. ॥85॥

క. కులమును రూపంబును గల, చెలువుని రప్పించి పెండ్లి సేసెద నీకున్
జలజాక్షి గానిబుద్ధులు, వల దిఁక నామాట వినుము వాలాయముగన్. ॥86॥

వ. అనినం దండ్రికి గంగ యిట్లనియె. ॥87॥

ఉ. పొంగుచు మూఁడులోకములఁ బూనికతో విహరించి పాపముల్
భంగ మొనర్చుచు న్భువనపావని నా విలసిల్లుజాహ్నవీ
గంగను గాని నే మనుజకన్యను గాను నిజం బతండునున్
జంగమవాఁడు గాఁ డల భుజంగమరాజకలాపుఁ డారయన్. ॥88॥

గీ. తండ్రి యిమ్మాటఁ గొంత చిత్తమున నీ వె, ఱింగినది గాక యూరక ఱిచ్చిపడక
యతని రప్పించి వెస వివాహం బొనర్చు, నిఖిలవాంఛాఫలంబులు నీకుఁ గలుగు. ॥89॥

క. ఇటువలెఁ గాకుండిన నా, నిటలాక్షునిపాద మాన నీయాన మఱెం
తటిబలవంతునినైనను, గటకట నే నింక నొరుని గా గాంక్షింపుదునే. ॥90॥

వ. అనిన సంతసిల్లి శంఖదేవుండు వెండియుఁ గూఁతున కిట్లనియె. ॥91॥

గీ. అమ్మ యిమ్మాట నిక్కువం బయ్యెనేని, నతఁడు నిజమూర్తిఁ జూపించి యఖిలదివిజ
వర్తములఁ గూడి యింటికి వచ్చెనేని, ప్రేమ దైవార నే నిన్ను బెండ్లిసేతు. ॥92॥

క. విను మూరక ని న్నొసఁగిన, జనులందఱు నవ్వఁ గులముసాములు నన్నుం
గనుఁగొని యెగ్గులు వల్కరె, వనితా నీ వెఱుఁగనట్టివల నిఁకఁ గలదే. ॥93॥

ఆ. అనిన సంతసిల్లి యపుడు గంగాభ, వాని యభవు నాత్మలోనఁ దలఁచి
కరయుగంబు మోడ్చి స్థిరభక్తి దైవార, వినయసరణి నిట్టు లనుచుఁ బలికె. ॥94॥

సీ. సకలలోకారాధ్య సర్వజ్ఞ సర్వేశ గిరిసుతాప్రాణేశ దురితనాశ
భూతభావన పరంజ్యోతిస్వరూప మహాదేవ శంకర హర మహేశ
జగదవనాధార నిగమాంతసంచార ఫాలలోచన భగ నీలకంఠ

నందివాహన భృంగినాట్యప్రమోద గీర్వాణసంస్తుత్య పురాణపురుష
గీ. నాదబిందుకళామయ వేదవేద్య, చక్రధరబాణ భక్తరక్షాధురీణ
నామనోనాథ కైలాసనగనివాస, వేడ్క నవధారు దేవ నావిన్నపంబు. ||95||

గీ. దేవ మాతండ్రి యగుషంఖదేవుఁ డిపుడు, నాకు నీకును బెండ్లి యొనర్పఁ గోరి
తివురుచున్నాఁడు బ్రహ్మాదిదివిజవరులు, దవిలి గొలువంగ వేవేగఁ దరలిరమ్ము. ||96||

గీ. నీకు నామీఁదఁ బ్రేమంబు నెరయఁ గల్గె, నేని నే నీకుఁ బ్రియురాలనేని యిపుడె
పేర్మి వైవార జాలారివిభునిమ్రోల, నిలిచి నామాట సత్యంబు నెరపవయ్య. ||97||

వ. అని గంగ ప్రార్థింపుచున్నసమయంబున. ||98||

సీ. హరియు బ్రహ్మయుఁ బురందరముఖ్యదిక్పతుల్ రవిసుధాకరముఖ్యగ్రహపతులును
సనకోదియోగికుంజరులు వశిష్ఠాత్రిమైత్రావరుణిముఖ్యమౌనివరులు
వీరభద్రకుమారభైరవభృంగిరీటాదిప్రమథనాథు లప్సరసలు
గరుడకిన్నరయక్షగంధర్వఖచరగుహ్యకనాగసిద్ధవిద్యాధరులును
గీ. బలసి కొలువంగ నసమవైభవముతోడ, నందికేశ్వరు నెక్కి యానందలీల
సకలలోకాధిపతి యైన సాంబశివుఁడు, దాసకులమాళిమ్రోలఁ బ్రత్యక్షమయ్యె. ||99||

వ. అట్లు సాక్షాత్కరించిన దాక్షాయణీవల్లభుం బొడఁగాంచి పులకితాశేషావయవుం
డును, నిర్భరానందరసోత్ఫుల్లనేత్రుండును, విస్మయాకులస్వాంతుండును నగుచు
దాసకులజ్యేష్ఠుండు సాష్టాంగదండప్రణామంబులు గావించి బహుప్రకారంబుల
వినుతించి కృతాంజలి యై యిట్లనియె. ||100||

గీ. అభవ నాభాగ్యమహిమ శక్యంబె పొగడ, హరిపురందరకమలాసనాదులకును
గనఁబడగరాని నిన్ను నేఁ గంటి నిపుడు, పావనం బయ్యె నహహ నావంగడంబు. ||101||

గీ. నీచకులయింటి కిప్పుడు నీవు వచ్చి, యొనరఁ గన్యార్థివై నిల్చియున్నవాఁడ
వేతెఱంగున నిన్ను సంప్రీతుఁ జేసి, యనుపఁగలవాఁడనయ్య చంద్రోత్తమాంగ. ||102||

వ. అని విన్నవించి యొక్కదివ్యమణిమయమందిరంబువ విడియించి, సకలబుధబాంధ
వామాత్యపురోహితసుహృజ్జనంబుల రావించి, శుభముహూర్తంబు నిర్ణయించి,
నిజగృహాదికం బలంకరించి తదనంతరంబున. ||103||

సీ. శుభతూర్యనినదంబు లభినవస్థితి మ్రోయఁ గరదీపికాసముత్కరము వెలుఁగ
ద్విజసతీమణులు ముత్తైపుసేసఁబ్రాల్ సల్ల నుర్వీసురేంద్రు లాశీర్వదింప
గణికానికాయ మగ్గలిక నృత్యం బాడ వనజాతముఖులు నివాళు లొసఁగ
వందిమాగధులు కైవారంబు లొనరింప గాయకుల్ గానవైఖరులు నెరప
గీ. మంగళద్రవ్యములఁ గొంచు మఱియుఁ బుణ్య, కాంత లరుదేర నత్యంతకౌతుకమున
సకలబుధబాంధవాశ్రితసహితుఁ డగుదు, భవు నెదుర్కొనెఁ గైవర్తపరిబృఢుండు. ||104||

వ. అప్పుడు మహాదేవుండు దివ్యదుందుభిధ్వానంబులును, గంధర్వకిన్నరగానంబులును,
రంభోర్వశీప్రముఖాప్సరస్సరోజాస్సాలాస్యావధానంబులును, జండీశ్వరప్రపదిత

గద్యపద్యవిధానంబులును, దివిజర్షభప్రవర్షితదేవతరుప్రసూనంబులును, దేవవిమా
నంబులును, నిరంతరమహోత్సవలీలాముహూర్తవత్ప్రమథభటసంతానంబులును,
బృందారకసుందరీసందోహపరివేష్టితచిత్రమణివితానంబులును, ననూనంబు లై
చెలంగ నందికేశ్వరారూఢుండై, యభినవవైభవంబువ శంఖదేవునగరు బ్రవేశించి,

యచ్చుట వాహనంబు డిగ్గి, వివాహమంటపాభ్యంతరంబు సొచ్చి, సముచిత
పీఠాగ్రంబున సుఖాసీనుఁడై యున్నసమయంబున. ||105||

ఉ. అంగన లొక్కకొందఱు ప్రయత్నముతోడ నలంకరించి యు
త్తుంగవివాహవేదికి వధూమణిఁ దోడ్కొని తెచ్చి వేడ్క ను
ప్పొంగుచు నున్నయాచకులు భూసురముఖ్యులు నప్పురాంతకున్
గంగను బెండ్లిపీట నిడి కంకణముల్ దగఁ గట్టి రంతటన్. ||106||

గీ. శంఖదేవుండు దేవతాసార్వభౌముఁ, డగుమహాదేవునకుఁ బ్రియం బలరఁ గాళ్లు
గడిగి తనముద్దుబిడ్డను గంగ నపుడు, ధారవోసె నిలింపబృందములు వొగడ. ||107||

వ. అప్పుడు. ||108||

సీ. సిరియును వాణియుఁ జెలఁగి సేసలఁ జల్ల గురుఁ డొజ్జయై లగ్న మరసి తెలుప
హరియు బ్రహ్మయుఁ బెద్దలై పనుల్ సమకూర్ప శ్రుతివాక్యములు వసిష్ఠుఁడు వచింప
శచియు నరుంధతీసతి నివాళు లొసంగ రంభోర్వసులు వింతరవళి నాడఁ
దుంబురునారదుల్ దొడరి గానము సేయ దేవదుందుభులు మేల్ రీవి మెఱయ
గీ. హర్షమున విశ్వకర్మ దా నంది యిచ్చు, కనకమంగళసూత్రంబు గంగయరుతఁ
గట్టి శుభ మొందె నసమానగరిమ మెఱయ, సకలభువనాధిపతి యైనశంకరుండు. ||109||

గీ. హరునితలన్ గంగయు న, త్తరుణిశిరంబున హరుండు దమిమీఱఁగ వా
విరిముత్తెపుఁదలఁబ్రా ల్వో, సిరి చిఱునగవులు దర్ప శివకరలీలన్. ||110||

వ. అట్లు విధ్యుక్తప్రకారంబున వివాహం బొనరించి, కంకణబంధంబు వెడలించి యు
న్నంత నొక్కనాఁ డొక్కశుభముహూర్తంబున. ||111||

సీ. ఘనసారహిమనీరగంధసార మపారమృగనాభికామోదమేదురంబు
మణిమయపర్యంకమంజూషికాసాలభంజికాపుంజవిభ్రాజితంబు
తపనీయముక్తావితానకళావికావ్యజనదర్పణచామరావృతంబు
కాలాగరుదశాంకకౌశికసామ్రాణికాధూపవాసనాగంధిలంబు
గీ. వీటికావేటికాజాలవిలసితంబు, కజ్జలకరండమండలాఖండరత్న
దీపసంతానదీపితోద్దీపితంబు, నైనయొకకేళికాగృహాభ్యంతరమున. ||112||

క. మదనవిభంజనుఁ డతిస, మ్మదహృదయాంబురుహుఁ డగుచు మహిళామణికై
యెదురెదురు చూచుచుండఁగ, మదవతు లొకకొంద రపు డమందప్రేమన్. ||113||

గీ. బాలికామణిఁ గైసేసి పడకటింటి, కెలమితోఁ దోడుకొని చని యిందుమౌళి
యొద్దఁ గదియించి తమ్ములం బొసఁగఁజేసి, చనిరి సన్నకసన్న నాశంభుఁ డపుడు. ||114||

గీ. చిగురుఁబోఁడిని సెజ్జకుఁ దిగిచి బుజ్జ, గించి కౌఁగిటఁ బెనచి కోర్కెలు దలిర్పఁ
గామశాస్త్రోక్తనియతి నక్కంజముఖిని, రతులఁ గరిగించి సుఖలీలఁ గ్రాలుచుండె. ||115||

వ. అట్లు నవోఢాసంగమసౌఖ్యానుభవలీలావైభవంబునం జెలంగుచుఁ, గొన్నివాస
రంబు లచట నుండి, యంతట నొక్కనాఁడు యథాస్థానంబునకు వేంచేయ నుద్యో
గించి, మహాదేవుండు శంఖదేవున కిత్తెఱం గెఱింగించిన నతం డిట్లని విన్నవించె. ||116||

క. దేవా నాకుల మెల్లను, బావనమై వెలసె భక్తపాలన విద్యా
ప్రావీణ్యం బేర్పడఁగా, నీ విచ్చటి కరుగుదెంచి నిలుచుటకతనన్. ||117||

గీ. దేవ మాయింట నెప్పుడు నీవు నిలిచి, యుండవలె ననుకొర్కె లో నుండు నాకు
వెఱతు నిమ్మాట మీతోడ విన్నవింప, నింక మీచిత్త మెట్టిదో యెఱుఁగనేర. ॥118॥

క. మా కిట నీ వల్లుఁడవై, ప్రాకటగతి నిలిచియున్న భాగ్యంబునకున్
లోకు లెఱుంగఁగ నన్నుం, జేకొని ధన్యునిగఁ జేయు సితకరమకుటా. ॥119॥

ఆ. అనిన మెచ్చి శంభుఁ డటులేని దివ్యజ, లాపహారలింగరూపు నగుచు
నీగృహమున నుందు నిశ్చలభక్తితో, నన్ను గొలుచుచుండు నయవిచార. ॥120॥

వ. అని యతండు గోరినట్లనె కృపఁజేసి మన్నించి యతని నచ్చట నుండ నియమించి
మహోత్సాహంబున. ॥121॥

గీ. అభవుఁ డప్పుడు దివ్యదుందుభులు మెఱయఁ, బ్రమథవరులును దివిజులు బలసికొలువ
గంగతోఁగూడి వృషరాజగమనుఁ డగుచు, లీల వేంచేసెఁ గైలాసశైలమునకు. ॥122॥

ఉ. అంతకమున్న నారదమహామునివర్యుఁడు వెండికొండ కే
కాంతము గాఁగ నేఁగి గిరికన్యక గన్గొని యంబ శూలి దా
సంతస మొప్ప గంగ యనుజాలరికన్నియఁ బెండ్లియాడి నీ
చెంతకు వచ్చుచుండె నిదె చెప్పితి నీకు సవిస్తరంబుగన్. ॥123॥

క. అని దివిజమునివరేణ్యుఁడు, వినిపించి యథేచ్ఛ జనిన విస్మయ మొదవన్
మనమున హిమవద్భూధర, తనయ దిగుల్ పూని తద్దఁ దలఁకుచు నుండెన్. ॥124॥

సీ. అంతట శంకరుఁ డఖిలామరుల యథాస్థానంబులకుఁ బంచి సరభసముగ
గౌరికి వెఱచి యాగంగను జడలలో నిడుకొని నగరున కేఁగుటయును
గొరకొరతోడ నక్కుధరేంద్రనందన తలుపులు బంధించి చల మెలర్ప
మీనాంకదమనుని లోనికి రాకుండ నతికఠినోక్తుల నాడుచున్న
గీ. మదిఁ గలంగి పురారి యమ్మధురవాణి, కిట్టు లని పల్కె నహహా నీ కిట్టికినుక
యేల నామీఁదఁ బొడమె నే నేమితప్పు, సేసితి వచింపఁగదవె నాచెంత నిపుడు. ॥125॥

క. భక్తపరాధీనుఁడ నే భక్తుల నరయంగఁ గోరి ప్రతిదినము నా
సక్తిని దిరుగుచు నుండుదు, వ్యక్తావ్యక్తుండ నగుచు వనజాతముఖీ. ॥126॥

వ. కావున నాకుం దప్పుగా విచారించి కవాటబంధనం బొనరించు టుచితంబె
యనిన నతనికి భవాని యిట్లనియె. ॥127॥

గీ. ఎచటి కేగితి విందాక నెచట నుంటి, వెవ్వఁడవు నీవు నీతెఱం గే నెఱుంగ
గ్రొత్తపెండిలికొడుకులాగునఁ గడింది, సొగసు కొనియున్నావు చూడ నిపుడు. ॥128॥

గీ. తివిరి కామాంధకారివై తిరుగుప్రోడ, వేమి నీజాడ యింతయు నెఱుఁగరాదు
తెలియఁజెప్పు మటన్న నద్దేవితోడ, సింధురేఖాశిఖామణి యిట్టు లనియె. ॥129॥

క. పర్వేందువదన విను మే, సర్వజ్ఞుఁడ నహహ మేలు సర్వజ్ఞునిపై
నిర్వ్రని జను లెవ్వారు న, ఖర్వమతిం దలఁగి పోరుగద పరికింపన్. ॥130॥

గీ. నీలకంఠుండ నే హరినీలవేణి, నీచెలిమిఁ గోరుకొని వచ్చి నిలిచినాఁడ
నౌర మే ల్నీలకంఠుఁడ వైతివేని, కేక లిడుకొంచు వేగంబె గిరికిఁ జనుము. ॥131॥

క. క్రీడాకిరాతుఁడను నేఁ, జేడియ యటులైన నీవు జింకలు పులులుం
గ్రోడంబులు గలయడవికిఁ, బోఁడిమితో వేఁటలాడఁ బొమ్మా నెమ్మిన్. ॥132॥

సి. అబల నేఁ బశుపతి నహహ నీ వట్లైన నాలమందకు అంకె లడరఁ జనుము
స్థాణుఁడ నేను గంజాతాక్షి యబ్బబ్బ మోడు మాటాడుట చూడ మెందుఁ
బురసంహరుఁడ నేను బొలఁత నీ వట్లైన మావీట నుండక మరలి పొమ్ము
పన్నగధరుఁడను బడఁతి నీ వట్లైనఁ బడిగె లెత్తుచు నూళ్లఁ బడి తిరుగుము
గీ. భూతనాథుఁడ నేను బూఁబోఁడి యట్టు, లేని నల ప్రేతభూముల కేగు మీపుడు
కుటిలకుంతల నే మహానటుఁడ నట్టు, లైనఁ బ్రభువులకడ కేఁగి యాడు మెలమి. ||133||

క. చిగురాకుఁబోఁడి విను మే, నగవాసుఁడ నట్టు లౌదవినన్ ఱెక్కలతో
గగనమున కెగసి చెట్లకు, జగతస్థితి నిలువఁబోక చనుమా వేగన్. ||134||

గీ. విను విరూపాక్షుఁడను నేను వనజవదన, యహహ బుధులు విరూపాక్షుఁడైనవానిఁ
జూడరాదని తఱుచుగ నాడుచుంద్రు, తొలఁగి వేంచేయు మిఁకఁ బెక్కుపలుకు లేల. ||135||

గీ. అనుచుఁ దానాడుమాటల కగతనూజ, పొసఁగఁ గల్పించి యుత్తరం బొసఁగుటయును
దలఁకి యాపూర్ణనీహారధామముఖికిఁ, గాలకంఠుండు నమ్మికగా వచించె. ||136||

గీ. తెలవ నే నేమి పాపంబు నెఱుఁగ నీవు, వట్టికప్పులు నామీఁదఁ గట్టి యిట్లు
గలఁక నొందింపనేల యాగ్రహము మాని, వినుము నామాట యొక్కటి వీను లలర. ||137||

సీ. ననఁబోఁడి నామాట నమ్మకుండితివేనిఁ జెనకి బెబ్బులివాఁతఁ జెయ్యిడియెద
గట్టిగాఁ బెనుబాముఁ బట్టి యాడించెద విషమైన మ్రింగెద వెఱపు లేక
కొదుగక ఐడిఁ బెద్దగుడి సొచ్చి నిలిచెద నవపీల గోపదం బంటుకొనెద
నంకిలి లేకుండ నగ్గి ధరించెదఁ బట్టుగా ద్విజరాజు ముట్టుకొనెద
గీ. మఱియు నేబాసయైని నేమమునఁ జేతుఁ, గాన నింక నీతలంపులో మాని మాని
నీశిరోమణి నన్ను మన్నింపు మిప్పు, డెలమితోడుతఁ గదియించి యేలుకొనుము. ||138||

గీ. అనిన నంబిక యొక్కింత యాత్మ నలరి, యౌర నీ కిట్టిబాసలు నచ్చివచ్చుఁ
బలుకు లేటికి రమ్మని తలుపుదీసి, పిలుచుటయ నేఁగి యతఁ డొద్ద నిలుచుటయును. ||
139||

గీ. అతని సంభోగచిహ్నంబు లరసి చూచి, పార్వతీదేవి యిట్లని పల్కె నహహ
యిప్పు డే నేమిపాపంబు నెఱుగనంటి, వెచటి వీచిన్నెలో నాకు నెఱుఁగఁజెపుమ. ||140||

క. పసుపును గుంకుమ గంధము, నసమాంబక నీదుమేన నట్టువదలి యే
బిసరుహముఖి యంటించెనొ, కసరక నాతోడ నిపుడు గట్టిగఁ జెపుమా. ||141||

వ. అనిన భవుం డిట్లనియె. ||142||

క. విను మానిని జనులందఱు, వెనుకయ్యను బూజసేయ వెస నాతఁడు నన్
బెనఁగి కవుంగిటఁ బొదవిన, దనువున నవి యంటుకొనియెఁ దప్పే నాకున్. ||143||

గీ. కాలకంధర నీమోవిగంటు లేమి, కారణంబునఁ బొదవె నా గౌరి వినుము
మరునితోడ నెదిర్చి సంగర మొనర్చు, తఱిని గోపించి కీరంబు గఱచెఁ జుమ్ము. ||144||

క. హాటకగిరిధర నీమెయిఁ, గాటుక యంటిన దదేమి కారణ మబలా
కాటుక కా దిఁక లత్తుక, గాటపుగరళప్రభావికాసము సుమ్మీ. ||145||

క. మే లెంతటి నెఱజాణవొ, బాళిగ దత్తురములాడి వంచించెదవో
బాలేందుజూట నీ మెయిఁ, బూ లంటుకయున్న వేల పొంకక చెపుమా. ||146||

గీ. భామ విను మున్ను శ్వేతుఁ డన్భక్తవరుఁడు, వెలవెలందికిఁ బూల్గొంచు వెడలునెడల
గొన్ని మహిమీఁద వ్రాలినఁ గోరి వాఁడు, నాకు నర్పింప నవి యంటి నాటుకొనియె. ||147||

క. పన్నగరాజాంగద నీ, కన్నుల కెఱు పేల గలిగె గౌరీ భక్తుల్
ని న్నర్ధరాత్రి నఱకు, నన్ను న్జాగరణ మునిచినం బొసఁగె నిటుల్. ||148||

గీ. అంచు నిరువురు నిటు భాషించుతఱిని, నీలకంఠుండు మోహంబు నిలుపలేక
సర్వమంగళచరణకంజములమీఁద, వ్రాలె న న్నుద్ధరింపవే వనిత యనుచు. ||149||

క. వ్రాలినఁ గనుఁగొని గిరిసుత, మే లహహా జాణ వగుదు మెచ్చితి నిన్నున్
లే లె మ్మనుచుఁ గవుఁగిట, గీలించి విభుని మనోజకేళిం దేర్చెన్. ||150||

వ. అ ట్లుమామహేశ్వరు లన్యోన్యానురాగంబు లినుమడింప నఖండమహావైభవంబు
నఁ బ్రమోదింపుచుండి యొక్కనాఁడు. ||151||

క. వేడబ మొప్పఁగ నెత్తం, బాడుచు నున్నంత గిరిజ యాటకు లోనై
యోడి శివుఁ డూరకుండినఁ, గ్రీడామోదమున గౌరి కిలకల నవ్వెన్. ||152||

వ. అప్పు డమ్మహాదేవియౌద్ధత్యంబు సహింపలేక శివజటాగ్రంబున గంగ తొంగి
చూచిన దానిం గనుంగొని భవాని శంకరునిమొగంబు చూచి యిట్లనియె. ||153||

గీ. ఏమి పాపం బొకింతి నే నెఱుఁగనంటి, వహహ నీకెంజడలలోన నడఁగి తొంగి
తొంగి చూచుచు నున్న దేధూర్తసతియొ, దానిచందంబు తెలుపుమా తడయ కిపుడు. ||154||

క. మును దారుకావనంబున, మునిదారల భ్రమలఁ బెట్టి మోహింపఁగఁ జే
సినమేటివన్నెకాఁడవు, నినుఁ జెప్పఁగ నేల యింక నేడు వృషాంకా. ||155||

క. భల్లాణరాజుకూరిమి, యిల్లాలే కడిఁదిహొయల నింపొందిన యా
చెల్లాంబం గామించిన బల్లిదుఁడవు నీహొరంగు పలుకం దరమే. ||156||

గీ. సురలు నసురులు నమృతంబు సరుదుకొనఁగ, లేక పోరాడుచోఁ జక్రి లీల నొక్క
నెలఁతయై పంచి యిడుచున్న నీవు దాని, వెంటఁబడి పర్వులెత్తవె వేడబమున. ||157||

వ. అని మఱియు నిట్లనియె. ||158||

ఉ. అక్కట నీవు న న్నిటుల నారడిఁబెట్టి కలంపఁజూచుటల్
నిక్కముగా మదిం దెలియునేరక యూరక మోసపోతి నిం
కెక్కడిసత్యశౌచములు హీనకులంబు వెలందిఁ బెండ్లియై
డక్కగ నెత్తిఁ బెట్టుకొని టక్కులు వల్కెద వేమి చెప్పుదున్. ||159||

గీ. తివిరి నామీఁద నొక్కతె దెచ్చి యిపుడు, లేదు లేదని బొంకుపల్కెద వయారె
దానిఁ క్రిందికి దించి నాదఱిని నిల్పి, మాటలాడించుమా యింక మరుగు లేల. ||160||

క. తగులమి యొకచోఁ డక్కరి, వగ లొకచోఁ బెరయఁ జెలులు వంచింతురు గ
ట్టిగ నెట్టిబాస చేసిన, మగవారిని నమ్మరాదు మాట లిఁకేలా. ||161||

వ. అని పలుకుచున్నసమయంబున. ||162||

క. నిగిడెడు కొరకొరతోడన్, మొగ మించుక చేవురింపఁ బోణిమి నబ్రం
బుగ నగభవనునిగడితఁపు, సిగలోపలనుండి గంగ చివ్వన నుఱికెన్. ||163||

వ. అప్పుడు భవాని దానిం గనుంగొని యిట్లనియె. ||164||

క. ఎక్కడిదానవె నీ విటు, లక్కజముగ నాహృదీశునౌదలపైఁ బెం
పెక్కఁగ వసించి యిప్పుడు, చిక్కున నుఱికితివి బుద్ధి సెప్పెదఁ జుమ్మీ. ||165||

క. నీ వెక్కడ నే నెక్కడ, భావజహరుఁ డెచట నోసి పరఁగంగ నిఁకన్
గావర ముడిగి తటాలున, వేవేగ మదాలయంబు వెలువడి పొమ్మా. ||166||

క. పోకుంటివేని నిన్నున్ రాకాసులవంటి ప్రమథరాజోత్తములన్
దీకొలిపి ప్రోలు వెడలఁగ, నూకింతుఁజుమీ చలంబు నూలుకొనంగన్. ||167||

వ. అనినం బార్వతీదేవికి భాగీరథి యిట్లనియె. ||168||

గీ. అక్కరో యిట్టిమాటల నాడనేల, నీవు శంభునిఁ గోరి ము న్నేవిధమున
వచ్చి చేకొనియున్నావొ వాలెముగను, నేను నటువలె వచ్చినదానఁ జువ్వె. ||169||

క. చిగురాకుఁబోండ్ల కెల్లను, మగఁ డేమారగను మేటిమక్కువతోడన్
సగమేన నిల్పుకొన్నను, సిగలో నిడుకొన్నఁ నీకుఁ జెల్లుఁగదమ్మా. ||170||

వ. అనిన భవాని దాని కిట్లనియె. ||171||

క. మే లహహా యెంతటిగ, య్యాళివె చేరినటులుండ కఱచెదవు కడుం
గూలికి వచ్చినయాతఁడు, పాలికిఁ బట్టినక్రియ న్విపర్యాసముగన్. ||172||

ఆ. అడుగు నిలుపనీక వడికొట్టు చూపుచు, నింగి ముట్టి మిగులఁ బొంగె దేమి
గట్టివాతనంబు గనఁబడనౌనె నీ, నిలువు నీరుగాను నీచురాల. ||173||

వ. అనిన గంగ యిట్లనియె. ||174||

ఆ. పెద్దదాన వనుచుఁ బెళ పెళ నార్చుచు, జగములెల్ల మ్రింగజాలునట్టి
సత్తిరూపు పూని జడిపింపవచ్చెదు, కినుక నిగుడ నీవు గిరితనూజ. ||175||

వ. అనిన హైమవతి యిట్లనియె. ||176||

గీ. నిచ్చనిచ్చలుఁ బంకంబు నివ్వటిల్లఁ, గోరి మితిలేనిజలచరకోట్లలోన
నడచుకొనియుండు చెనటు నయారె నీవు, నన్ను నెదిరింప నెట్టిదానవె తుటారి. ||177||

ఆ. వక్రగతులచేత వాలెంబుఁ బెక్కుత్రో, వల వెలుంగుచుండి కలఁక నిగుడఁ
దూఱి మొరసెదేమి దిష్కీర్తి బోడవి నీ, బ్రతుకు బైలు గాను పలువదాన. ||178||

క. అనిన న్జాహ్నవి గిరిసుతఁ, గనుఁగొని యిట్లనియె నీవు ఘనరాలవె మేల్
మును చండికవై యొకకా, ఱెనుపోతును జంపి దానిహితమతిఁ గొనవే. ||179||

గీ. సక్రియ యూరూర దేశదేశములఁ బెద్ద, సత్తివై నిల్చి కూళ్లును శాకములును
గోళ్లు గొరియలు గుగ్గిళ్లు కుడుము లట్లు, దనివిసన మెక్కు కడుపుబద్దరివి గదవె. ||180||

వ. అనిన నంబిక యిట్లనియె. ||181||

గీ. ఓసి గయ్యాళి నీ కింతరోస మేల, చెడుగుజాలారివానింటఁ బొడమి బిట్టు
చేప జెల్లలు దిని మేను చెందకున్న, పరికెతవు నీవు నాతోడ సరియె చెపుమ. ||182||

వ. అనిన భాగీరథి యిట్లనియె. ||183||

గీ. అప్పరో యింక నీగుట్టు చెప్ప నేల, కల్లు గంజాయి నంజుడు నెల్ల ప్రొద్దు
బాళిగాఁ దిను కడజాతివానియింటఁ, బుట్టితివొ లేదొ చెప్పుమా గట్టిగాను. ||184||

వ. అని యిత్తెఱంగున నిరువురు వాదింపుచున్నసమయంబునఁ గాత్యాయనీదేవి మహా
దేవునిమొగంబు సూచి యిట్లనియె. ||185||

గీ. అకట నామీఁద నీ విపు డొకతెఁ దెచ్చి, వాద మొదవించి యెఱుఁగనివానిఁబోలెఁ
జూచుచున్నాఁడ వింక నీచొప్పు దెలిసె, నంచుఁ గోపించి చనుచున్న నళికి హరుఁడు. ||186||

గీ. వనితపదపద్మములమీఁద వ్రాలి నేను, దప్పు సేసితి లోఁగొమ్ము దయ దలిర్ప
నిందుముఖి యింక నెలఁతుక లెందరున్న, నీవు పట్టంపుదేవివి గావె చెపుమ. ||187||

వ. అని బుజ్జగించి గాఢాలింగనఁబు గావించి గంగచేత భవానికి మొక్కించి
వారిద్దఱిం గనుంగొని యిట్లనియె. ||188||

ఆ. ఒక్కచోటఁ బుట్టి యొక్కనిఁ జెంది మీ, లోన మీరు వైర మూని యిట్లు
పో రొనర్పనేల పొలఁతుకలార మీ, రొద్దిమీఱఁ గూడియుండుఁ డింక. ||189||

క. అని నగసుత నర్ధాంగం, బున జాహ్నవి ముత్తమాంగమున నిడి కమలా
ననముఖ్యులు గొలువఁగ శివుఁ, డెనయొదవనిఠీవి జగము లేలుచు నుండెన్. ||190||

సీ. గడితంపుమువ్వన్నెకడిదిదుప్పటియును బసమీఱుబంగారుపట్టుచేల
రుచిరాభినవచారురుద్రాక్షమాలికల్ మరువైనహురుమంజిముత్తెసరులు
భువనాభిరామవిభూత్యంగరాగంబు సారికాశ్మీరపటీరచర్చ
భూరిశోభాకీర్ణభుజగభూషణములు మణిమయతపనీయమండనములు
గీ. పాండురారుణవర్ణవిభ్రాజమాన, గాత్రమును గల్గి శృంగారగరిమ నలరు
నర్ధనారీశ్వరేశ్వరుఁ డభవుఁ డిందు, మౌళి భక్తాళి ననయంబు మనుచుచుండు. ||191||

గీ. అనుచు భీష్ముఁడు పాండుపుత్రునకు గంగ, కథ యెఱింగింప నలరి యాపృథుబలుండు
నిటలలోచనుఁ దలఁపున నిలిపి మ్రొక్కి, యతితరామోదహృదయుఁడై యలరుచుండె. ||
192||

గీ. శాలివాహనశకవర్షసంఖ్యవసున, వాంగశశిసంజ్ఞ నలరుధాతాబ్దమునను
దగ్గ రచించినయీకృతి ధరణియందు, నాసుధాకరతారార్క మగుచు నుండు. ||193||

క. వినుఁ డీకృతి ముప్పదియొక, దినమునకుం జెప్పినాఁడ దేవునియానన్
జను లెన్నఁ గుక్కుటేశ్వర, ఘనకరుణాదృష్టి వలనఁ గవివరులారా. ||194||

క. ఈకథ చదివిన వ్రాసిన, బ్రాకటముగ విన్న జనులపాపము లడఁగున్
జేకురు సకలసుఖంబులు, శ్రీకంఠునికరుణచేత సిద్ధము గాఁగన్. ||195||

ఆశ్వాసాంతము

చ. అరిబలదర్పశోషణ మహాహివిభూషణ సత్యభాషణా
సరసకృపానిరీక్షణ విచక్షణరక్షణ పుణ్యలక్షణా
హరిముఖనిర్జరావన విషాగ్నినిషేవన విశ్వభావనా
సరసిరుహాక్షసాయక లసత్ఫలదాయక లోకనాయకా. ||196||

తోటకవృత్తము. శివశంకరశాశ్వతశిష్టరతా, భవర్గసమాశ్రితభక్తహితా
దివిషజ్జనసేవిత ధీమహితా, వివిధాగమవందిత విశ్వనుతా. ॥197॥

మాలినీవృత్తము. ప్రముదితమునిజాలా భక్తలోకానుపాలా
శమసమదవిభరాగా చారుగంగోత్తమాంగా
ప్రమథగణసనాథా పార్వతీప్రాణనాథా
కుముదహితకలాపా కుక్కుటాధీశరూపా. ॥198॥

గద్యము. ఇది శ్రీమత్కుక్కుటేశ్వరకరుణాకటాక్షనిరీక్షణసంలబ్ధసరసకవితా సామ్రాజ్యధురంధర, ఘనయశోబంధుర, కౌండిన్యసగోత్రపవిత్ర, కూచిమంచి గంగనామాత్యపుత్త్ర, సకలసంస్కృతాంధ్రలక్షణకళాకౌశలాభిరామ తిమ్మకవి సార్వభౌమప్రణీతంబైన శివలీలావిలాసంబను శృంగారరసప్రబంధంబునందు సర్వంబును ద్వితీయాశ్వాసము.

శివలీలావిలాసము సమాప్తము

చెన్నపురి: 'వావిళ్ల' ప్రెస్సున ముద్రితము - 1921